LÂM ĐỒNG

CUỐI TUẦN

SỐ 358 - 4892

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

THỨ BẢY, NGÀY 7/10/2017

4 TÁC PHẨM DỰ THI GIẢI "BÚA LIỀM VÀNG" 2017

Cánh chim Chơ Lang vẫy gọi mùa xuân

5 **Trung thu lấp lánh…**

Truyện ngắn: VŨ THỊ HUYỀN TRANG

6 **Người cất giữ linh hồn của biển**

1 TUẦN CON SỐ

90 tỷ đồng là vốn ngân sách tỉnh giai đoạn trung hạn 2017-2020 đầu tư các vùng nông nghiệp công nghệ cao và các dự án ứng dụng nông nghiệp công nghệ cao trên địa bàn.

Nguồn: UBND tỉnh

Những vạt nhớ ngọt lịm mùa thu

TRANG 7

Ảnh: Internet

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

Đổi mới tổ chức bộ máy theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại

Hiện nay, đổi mới tổ chức bộ máy và tinh giản biên chế đang là vấn đề cấp bách, trở thành vấn đề "nóng" được toàn xã hội quan tâm.

Được biết từ năm 2016 đến nay, bộ máy hành chính trong nước ở tình trạng gia tăng mất kiểm soát về biên chế. Ở các tổng cục thuộc bộ, cơ quan ngang bộ vượt biên chế 3.173 người. Ở các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương cũng có 31/63 tỉnh, thành sử dụng vượt 6.376 biên chế.

Để tinh gọn bộ máy, giảm đầu mối, tinh giản biên chế của các cơ quan, đơn vị và các địa phương, trước hết cần phải tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục để tạo sự thống nhất chung về nhận thức ở các ngành, các cấp, thấy rõ được tính cấp thiết, tất yếu của việc phải giảm gánh nặng ngân sách đối với hệ thống hành chính công vụ. Tiếp theo, phải đổi mới và nâng cao hiệu quả quản lý biên chế theo hướng tập trung, thống nhất, đẩy mạnh và hoàn thành việc xác định vị trí việc làm để có cơ sở bố trí biên chế hợp lý. Phải đẩy mạnh phân cấp, phân quyền cho cơ quan, đơn vị, địa phương về tổ chức bộ máy và quản lý biên chế. Đối với tổ chức bộ máy, việc tinh gọn phải được tiến hành quyết liệt trên cơ sở rà soát chức năng, nhiệm vụ hiện nay theo một quan điểm tổng thể, hệ thống có tiếp thu những kinh nghiệm quốc tế và đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh CNH, HĐH, xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN và hội nhập quốc tế…

Qua khảo sát ở một vài huyện, thành phố trong tỉnh Lâm Đồng, một số địa phương phản ánh: Các cơ quan Đảng, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể từ huyện xuống cơ sở thường xuyên được kiện toàn về cơ cấu tổ chức theo đúng quy định. Các phòng ban chuyên môn, các đơn vị sự nghiệp công lập trên địa bàn bám sát nhiệm vụ, xây dựng kế hoạch tổ chức hoạt động theo đúng chức năng, đảm bảo chất lượng hiệu quả trong quá trình tham mưu. Tuy nhiên, về tổ chức bộ máy ở một số cấp vẫn còn chồng chéo chức năng,...

XEM TIẾP TRANG 2

Những phác họa về Festival Hoa 2017

TRANG 8

Sương sớm Đà Lạt. *Ảnh: Hà Hữu Nết*

Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT ▪ ĐT: 3822472 - 3822473 ▪ Fax: 3827608

E-mail: tsbaolamdong@gmail.com ▪ www.baolamdong.vn - www.dalatonline.vn

Đại hội điểm chi hội nhiếp ảnh

Đại hội Chi hội Nhiếp ảnh lần thứ VI, nhiệm kỳ 2017 - 2022 được Hội VHNT tỉnh chỉ đạo đại hội điểm để rút kinh nghiệm tiếp tục chỉ đạo tổ chức đại hội 10 chi hội trực thuộc của Hội diễn ra ngày 3/10.

Chi hội Nhiếp ảnh có tất cả 22 hội viên; trong đó có 12 hội viên chuyên ngành Trung ương tham gia sinh hoạt (chiếm 50,45% tổng số hội viên) và được xem là chi hội có số hội viên đông, đoạt nhiều giải thưởng cao trong các cuộc thi, liên hoan ảnh trong nước, khu vực và thế giới.

Trong nhiệm kỳ vừa qua, Chi hội đã sáng tác được 565 tác phẩm ảnh nghệ thuật; tham gia 691 lượt triển lãm trong nước và tại 5 châu lục; đoạt 67 giải thưởng các loại. Trong đó: 1 Cúp FEF, 3 giải đặc biệt quốc tế, 2 giải châu Á - Thái Bình Dương; 9 Huy chương Vàng; 6 Huy chương Bạc, 4 Huy chương Đồng và hàng chục giải thưởng, bằng danh dự… Đặc biệt, nghệ sĩ nhiếp ảnh Bạch Ngọc Anh được phong tặng tước hiệu FIAP (Nghệ sĩ ưu tú của Liên đoàn Nhiếp ảnh Nghệ thuật quốc tế)…

Ra mắt Ban Chấp hành chi hội.

Các đại biểu đã đóng góp ý kiến báo cáo tổng kết nhiệm kỳ và phương hướng, nhiệm vụ trong nhiệm kỳ tới; báo cáo kiểm điểm Ban Chấp hành; văn kiện Đại hội của Hội VHNT tỉnh... Đại hội đã tín nhiệm bầu Ban Chấp hành Chi hội nhiếp ảnh khóa VI, nhiệm kỳ 2017 - 2022, gồm 3 người: NS Dương Quang Tín làm Chi hội trưởng; NS Lý Hoàng Long Chi hội phó và NS Nguyễn Minh Luyện - ủy viên; Bầu Hội đồng Nghệ thuật Chi hội gồm 3 hội viên do NS Lý Hoàng Long làm Chủ tịch.

THANH DƯƠNG HỒNG

Lâm Hà: Dư nợ cho vay tái canh đạt hơn 342 tỷ đồng

Thông tin từ UBND huyện Lâm Hà cho biết, trong 5 năm (từ năm 2013- 2017) dư nợ cho vay tái canh cà phê trên địa bàn huyện đạt 342,45 tỷ đồng với diện tích 2.941 ha/4.210 hộ.

Doanh số đăng ký vay vốn tín dụng tăng theo từng năm, ban đầu người dân còn lạ lẫm với thủ tục vay vốn song nhờ công tác tuyên truyền, vận động người dân đã mạnh dạn hơn để tiếp cận các nguồn vốn vay. Bên cạnh đó, vấn đề thực hiện quy trình, thủ tục vay vốn đã thông thoáng, thuận lợi, nhanh gọn giúp bà con nông dân tiếp cận nguồn vốn vay tín dụng ngày càng thuận lợi, tạo điều kiện cho nhân dân thực hiện chương trình đạt hiệu quả.

Việc thực hiện chương trình tái canh, cải tạo cà phê già cỗi của huyện Lâm Hà đã đạt được những kết quả khả quan, trong vòng 5 năm, từ năm 2013 đến năm 2017 đã tái canh được 6.067 ha; trong đó 3.212 ha trồng mới thực sinh, ghép cải tạo được 2.727 ha và 22 ha cà phê catimor.

Thông qua việc sản xuất và kinh doanh cà phê, nhiều hộ gia đình, đặc biệt là hộ đồng bào dân tộc thiểu số gốc Tây Nguyên trên địa bàn huyện có cuộc sống ổn định.

PHONG VÂN

ĐỨC TRỌNG: Các cơ sở lưu trú đảm bảo nhu cầu của du khách

Thông tin từ UBND huyện Đức Trọng, hoạt động kinh doanh cơ sở lưu trú đang phát triển trở thành loại hình kinh doanh được huyện chú trọng nhằm đáp ứng nhu cầu của khách du lịch. Đến nay, trên địa bàn có 12 khách sạn 1 sao, 49 nhà nghỉ và nhà có phòng cho khách du lịch, cơ bản đáp ứng nhu cầu lưu trú của du khách.

Hiện nay, các cơ sở lưu trú không chỉ phục vụ nhu cầu ngủ nghỉ mà còn quan tâm hơn đến các dịch vụ ăn uống, giải trí. Chất lượng dịch vụ lưu trú được chú trọng ngay từ việc tiếp đón khách cho đến khi tiễn khách. Trong thời gian qua, huyện chỉ đạo khảo sát, xây dựng các tour du lịch trên địa bàn nhằm giới thiệu, quảng bá xúc tiến các hoạt động du lịch.

HOÀNG YÊN

Cho thuê 300 ha rừng Bidoup - Núi Bà

Theo Đề án cho thuê môi trường rừng do cơ quan thẩm quyền tỉnh Lâm Đồng phê duyệt, Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà được lựa chọn doanh nghiệp cho thuê 300 ha rừng thuộc tiểu khu 91, 92, xã Đạ Chais, huyện Lạc Dương để đầu tư phát triển du lịch sinh thái.

Trong đó gồm gần 275 ha đất lâm nghiệp có rừng tự nhiên và rừng trồng; hơn 22 ha đất trồng và gần 3 ha đất đang sản xuất nông nghiệp. Thời gian cho thuê rừng không quá 50 năm, nhưng chu kỳ đánh giá tiếp tục ký hợp đồng trong 10 năm. Giá cho thuê rừng không quá 2% trên doanh thu hoạt động du lịch, được điều chỉnh 5 năm một lần.

Các hoạt động du lịch sinh thái phải tuân thủ nguyên tắc giữ gìn bản sắc văn hóa của cộng đồng dân cư địa phương, đồng thời tuyệt đối bảo vệ cảnh quan thiên nhiên, đời sống hoang dã của động, thực vật ở Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà…

VŨ VĂN

Đổi mới tổ chức bộ máy...

TIẾP TRANG 1

... nhiệm vụ, thẩm quyền trách nhiệm của cán bộ công chức nhất là người đứng đầu ở một số vị trí chưa được phát huy. Năng lực lãnh đạo của tổ chức Đảng cũng như hiệu lực quản lý điều hành của Nhà nước ở một số nơi còn hạn chế. Một số cơ quan, đơn vị chậm ban hành quy định về chức năng, nhiệm vụ của đơn vị trực thuộc; việc phân cấp quản lý chưa mạnh dạn đột phá; công tác cải cách hành chính còn chậm. Việc bố trí sử dụng công chức và hợp đồng lao động ở một vài cơ quan chưa thực sự hợp lý, chất lượng hiệu quả công việc ở một số vị trí chưa cao. Đơn cử: Chức năng Quản lý an toàn thực phẩm của Phòng Y tế và Quản lý an toàn thực phẩm nông sản của Phòng NN&PTNT; Quản lý nghĩa địa của Phòng Kinh tế và Hạ tầng, Quản lý nghĩa trang liệt sĩ của Phòng LĐ-TBXH, liên quan đến quản lý đất đai của Phòng Tài nguyên và Môi trường; Xóa đói, giảm nghèo trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số của Phòng Dân tộc và xóa đói, giảm nghèo của Phòng LĐ-TBXH; nhiệm vụ quản lý Bảo hiểm Y tế của Phòng Y tế huyện chưa thực sự rõ ràng do việc theo dõi các đối tượng thụ hưởng chính sách Bảo hiểm Y tế hiện do Phòng LĐ-TBXH theo dõi… Nhiệm vụ tham mưu cho UBND huyện về công tác tổ chức bộ máy, công chức, viên chức tại các đơn vị sự nghiệp giáo dục hiện nay còn nhiều bất cập, chồng chéo giữa Phòng Nội vụ và Phòng GD-ĐT mà lẽ ra nhiệm vụ trên thuộc Phòng GD-ĐT tham mưu… Chức năng, nhiệm vụ trong công tác tuyên truyền, vận động và việc giám sát, phản biện xã hội của khối Mặt trận và các đoàn thể còn chồng chéo, chưa phân định rõ ràng cho từng cơ quan, đơn vị… Từ thực trạng trên, cơ sở đề nghị nên hợp nhất một số cơ quan cấp huyện tương đồng về chức năng, nhiệm vụ; nên thành lập cơ quan tham mưu khối Mặt trận; thực hiện chế độ kiêm nhiệm chức danh…

Xây dựng tổ chức bộ máy chuyên nghiệp, xây dựng nền hành chính công vụ hiện đại là một yêu cầu tất yếu, do vậy tinh giản tổ chức bộ máy, biên chế đòi hỏi phải có quyết tâm cao, sự phối hợp đồng bộ, sự vào cuộc quyết liệt của các cấp, các ngành, từ cấp ủy, người đứng đầu đến đội ngũ cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân.

LAN HỒ

ĐỨC TRỌNG: Vượt thu ngân sách nhà nước

Thông tin từ UBND huyện Đức Trọng cho biết, trong 9 tháng đầu năm, huyện đã ra sức tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ thu ngân sách để đạt và vượt kế hoạch đã đề ra.

Qua đó, kết quả thu ngân sách nhà nước do huyện quản lý là 252,2 tỷ đồng, đạt 77% dự toán giao và bằng 120% cùng kỳ. Trong đó, thu thuế và phí 156 tỷ đồng, đạt 76% dự toán giao; thu cấp, thuê đất, bán nhà 83 tỷ đồng, đạt 80% dự toán; thu tiền cấp quyền khai thác khoáng sản 2,2 tỷ đồng, đạt 220% dự toán; thu biện pháp tài chính 11 tỷ đồng, bằng 58% so với dự toán giao. Thu ngân sách tỉnh quản lý đạt 304 tỷ đồng, đạt 104% so với dự toán giao.

HOÀNG YÊN

Chuyển đổi 498 ha đất năng suất thấp

Thống kê từ Phòng Nông nghiệp huyện Đơn Dương cho biết, từ đầu năm 2017 tới nay, nông dân đã chuyển đổi 498 ha đất có hiệu quả kinh tế thấp sang trồng rau và củ năng cho thu nhập cao hơn. Theo đó, với những diện tích trồng lúa và một số loại cây trồng khác cho năng suất thấp, bà con đã chuyển sang cải tạo đồng ruộng trồng rau thương phẩm và trồng củ năng, một loại củ đặc sản của Đơn Dương. Các xã có diện tích chuyển đổi nhiều như Ka Đơn, Ka Đô, Tu Tra, P'róh… nơi có đông đồng bào dân tộc bản địa sinh sống. Việc chuyển đổi này nằm trong kế hoạch tái cơ cấu ngành nông nghiệp của huyện, giúp nông dân nâng cao thu nhập trên một diện tích đất.

D.Q

Đường tỉnh biến thành ao

Tuyến tỉnh lộ 725 nối huyện Bảo Lâm với huyện Di Linh, Lâm Hà đi qua địa bàn Thôn 1 (xã Lộc Ngãi, huyện Bảo Lâm) mỗi khi trời mưa xuống lại biến thành ao. Đoạn đường xuống cấp dài chưa đầy 100 mét nhưng mỗi khi trời mưa tạo thành những ổ voi, ổ gà trơn trượt và lầy lội. Toàn bộ mặt đường phủ bằng bê tông nhựa nóng đã bị bào mòn, sụt lún có đoạn sâu đến gần nửa mét, gây rất nhiều khó khăn cho việc giao thông đi lại và vận chuyển nông sản của người dân địa phương. Đoạn đường này nằm ngay khúc cua, cách trụ sở UBND xã Lộc Ngãi hơn 500 mét. Đường bị xuống cấp nên các phương tiện giao thông qua lại khó khăn, gặp nhiều nguy hiểm. Đặc biệt, vào ban đêm, đã có không ít trường hợp tai nạn giao thông khi bị sụp ổ voi té ngã. Theo phản ảnh của người dân tại đây thì mặc dù đã nhiều lần kiến nghị lên chính quyền địa phương và ngành chức năng nhưng đến nay đoạn đường này vẫn chưa được khắc phục, sửa chữa. Đây là tuyến đường giao thông huyết mạch giữa các huyện, mỗi ngày có hàng ngàn lượt người và phương tiện tham gia giao thông qua lại. Vì vậy, ngành chức năng và chính quyền địa phương cần sớm khắc phục, sửa chữa nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc giao thông đi lại của người dân địa phương, đặc biệt là trong mùa mưa như hiện nay.

QUỐC TUẤN

Những nét nổi bật kinh tế Lâm Đồng

Bức tranh kinh tế Lâm Đồng 9 tháng đầu năm đang có những điểm sáng nổi bật trong việc thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội tỉnh năm 2017. Tuy nhiên, vẫn đòi hỏi các cấp, ngành và địa phương không được chủ quan bởi theo như Chủ tịch UBND tỉnh Đoàn Văn Việt nhấn mạnh tại cuộc họp trực tuyến mới đây, mặc dù các khu vực đều có mức tăng đạt và vượt so với chỉ tiêu, nhưng lĩnh vực nông nghiệp cần nỗ lực hơn nữa vì liên quan đến đời sống nhiều đối tượng nhân dân.

XUÂN TRUNG

Những sản phẩm nông nghiệp đặc trưng Đà Lạt đang khẳng định danh tiếng và chất lượng cạnh tranh. *Ảnh: V.Việt*

Mức tăng đáng ghi nhận

Khu vực dịch vụ có mức tăng trưởng cao nhất với tỷ lệ tăng 11,1% so với cùng kỳ năm trước. Theo đó, tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ 9 tháng năm 2017 ước đạt 29.199 tỷ đồng. Và chỉ tính riêng doanh thu từ nhóm dịch vụ lưu trú, ăn uống, du lịch ước đạt gần 5.000 tỷ đồng, tăng 13,4% so với cùng kỳ. Điều này cho thấy lượng khách tới du lịch Lâm Đồng tăng cao, đi cùng đó là mức chi tiêu, sử dụng cũng tăng theo.

Sự tăng trưởng trong lĩnh vực thương mại, dịch vụ nêu trên có được là nhờ "sức khỏe" của các thành phần kinh tế đóng góp. Cụ thể, khu vực kinh tế nhà nước tăng 16,8%; khu vực kinh tế ngoài nhà nước tăng 10,7% và khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tăng 8% so với cùng kỳ. Đáng chú ý, sau thời gian kim ngạch xuất khẩu không đạt chỉ tiêu kế hoạch, năm nay đã có dấu hiệu khởi sắc ở cả khối doanh nghiệp trong nước và khối doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài với kim ngạch xuất khẩu trong 9 tháng đạt gần 80% kế hoạch năm, tương đương 437,4 triệu USD. Theo Giám đốc Sở Công thương Huỳnh Ngọc Hải, từ nay đến cuối năm lượng hàng đã ký kết hợp đồng với các đối tác nước ngoài nếu giao đủ thì kim ngạch xuất khẩu sẽ tăng 5% so với kế hoạch năm.

Khu vực công nghiệp - xây dựng cũng có mức tăng cao gần 2 con số và vượt so với chỉ tiêu đề ra, tăng 9,2% so với cùng kỳ. Trong đó chỉ số sản xuất toàn ngành công nghiệp trên địa bàn tỉnh ước 9 tháng tăng 7,29%. Nổi bật là lĩnh vực khai khoáng tăng 2,58%; chế biến, chế tạo tăng 7,42%; sản xuất và phân phối điện, khí đốt tăng 7,63%; cung cấp nước, hoạt động quản lý và xử lý rác tăng 4,78% so với cùng kỳ. Trong các mặt hàng chủ yếu tăng so với cùng kỳ, rau ướp lạnh có mức tăng cao nhất lên tới 49,7%.

"Từ nay đến cuối năm, có thêm 3 dự án thủy điện đi vào hoạt động sẽ làm tăng giá trị sản xuất công nghiệp trên địa bàn tỉnh" - ông Huỳnh Ngọc Hải cho biết thêm. Một trong những điểm sáng nữa là lĩnh vực xây dựng, nhất là đối với nguồn vốn đầu tư xây dựng từ ngân sách nhà nước. Tính đến ngày 30/9, khối lượng thực hiện ước đạt gần 1.303 tỷ đồng, bằng 63,2% so với kế hoạch và giải ngân đạt gần 1.340 tỷ đồng, bằng 65% so với kế hoạch, tăng 3,3% so với cùng kỳ. Việc triển khai đạt tiến độ nguồn vốn xây dựng cơ bản không chỉ đưa các công trình hoàn thành vào sử dụng phục vụ xã hội mà còn góp phần tăng đầu ra đối với dịch vụ kinh doanh vật liệu xây dựng, đồng thời góp phần thu ngân sách tỉnh.

Đảm bảo chỉ tiêu nông nghiệp

Nếu như khu vực công nghiệp - xây dựng và dịch vụ đều có mức tăng bằng và cao hơn mức chỉ tiêu kế hoạch đề ra thì khu vực nông nghiệp lại có mức tăng chưa đạt yêu cầu. Theo báo cáo của UBND tỉnh, trong 9 tháng đầu năm 2017, điều kiện về thời tiết cơ bản thuận lợi cho sản xuất nông nghiệp nên tổng diện tích gieo trồng đạt 334.807 ha, đạt 93,6% kế hoạch năm, bằng 107,7% so với cùng kỳ. Trong đó, cây hàng năm 93.800 ha, đạt 74,1% kế hoạch năm, bằng 112,5% so với cùng kỳ; cây lâu năm 241.006 ha, đạt 104,48% so với kế hoạch năm, bằng 106% cùng kỳ. Bên cạnh đó, tình hình chăn nuôi phát triển tương đối ổn định với tổng đàn trâu 15.575 con giảm 2,3%; đàn bò 100.234 con, tăng 15%; đàn lợn 438.443 con, tăng 2,7%; đàn gia cầm 5.461 ngàn con, tăng 36,2%; đàn dê 13.240 con, tăng 40,5%; trứng giống tằm 99.148 hộp, tăng 8,0%... Và tổng khối lượng lâm sản do các đơn vị khai thác đã được nghiệm thu, xác nhận, đóng búa kiểm lâm gần 28.000 m^3 - chủ yếu là khai thác, tỉa thưa rừng trồng. Tuy nhiên, trong 9 tháng đầu năm, lĩnh vực nông lâm thủy sản mới có mức tăng 3,9% so với kế hoạch đặt ra là tăng từ 5,5 - 6%. Điều này khiến Chủ tịch UBND tỉnh Đoàn Văn Việt phải đặt câu hỏi trước các ngành, địa phương về con số thấp hơn kế hoạch của ngành nông nghiệp vì đâu, do điều thất thu, dịch bệnh trên một số cây trồng, có thời điểm giá heo giảm sâu hay cà phê chưa vào niên vụ thu hoạch?... Qua đó, Chủ tịch UBND tỉnh Đoàn Văn Việt chỉ đạo: Dự báo quý IV diễn ra nhiều loại dịch bệnh nên các ngành và địa phương cần rà soát các loại cây trồng, vật nuôi để chủ động phòng chống dịch bệnh. Đồng thời phải tập trung cao, đồng bộ từ nhiều cấp ngành và địa phương đảm bảo cuối năm khu vực kinh tế nông nghiệp đạt mức tăng trưởng mà kế hoạch đề ra vì nông nghiệp mang tính chất toàn diện, ảnh hưởng đến nhiều tầng lớp nhân dân trong tỉnh. Đặc biệt, nhất là khu vực nông nghiệp chiếm tỷ trọng gần 50% GRDP của toàn tỉnh, nếu không đạt mức tăng trưởng đề ra sẽ tác động tới mức tăng trưởng chung của nền kinh tế Lâm Đồng.

Thủy canh hồi lưu và chuyện trồng cây tiết kiệm nước

Trồng dâu trên một vùng đất không có một giọt nước, cây dâu vẫn cho trái thơm ngọt. Những cây rau lớn nhanh như thổi mà không lãng phí giọt nước nào. Không chỉ tiết kiệm mỗi tháng hàng chục triệu đồng cho chủ vườn, trồng nông sản thủy canh hồi lưu còn là biện pháp hữu hiệu để sử dụng nước hiệu quả nhất. Trong điều kiện nguồn nước ngầm ngày càng hạn chế, thủy canh hồi lưu đang là một trong những câu trả lời cho việc tiết kiệm nước.

DIỆP QUỲNH

Hiện tại, hầu hết các vườn dâu trong nhà kính trên địa bàn Đà Lạt đều trồng theo phương pháp thủy canh không hồi lưu. Với các nhà vườn khác, việc trồng chủ yếu vẫn là địa canh không hồi lưu. Nước được cung cấp cho cây theo hệ thống xuôi một chiều, lượng nước thừa sẽ chảy hết ra ngoài môi trường.Nhận thức được điểm yếu của hệ thống thủy canh không hồi lưu, nhiều nhà vườn đã bắt đầu chuyển sang hệ thống thủy canh khép kín, tức thủy canh hồi lưu. Áp dụng phương pháp sản xuất tiên tiến này, chuyện tiết kiệm nước đã được giải quyết và góp phần rất lớn nâng cao năng suất, chất lượng trái dâu, cây rau cũng như hướng người sản xuất tới việc hình thành quan điểm sản xuất có trách nhiệm với môi trường.

Vườn dâu thủy canh hồi lưu của ông Nguyễn Thanh Trúc. *Ảnh: D.Q*

Ông Nguyễn Thanh Trúc, một nông dân có trang trại trồng dâu lớn tại khu Cây Mai, thôn Lộc Quý, xã Xuân Thọ, Đà Lạt là một trong những nông hộ áp dụng hệ thống trồng dâu thủy canh hồi lưu. Ông Trúc kể lại, năm 2016, khi mua vườn, ông đã mất tới 300 triệu đồng để khoan nước ngầm. Nhưng, mất tiền mà nước không có, gần một ha vườn đất pha cát khô cháy. Vậy là để có nguồn nước phục vụ cho gần 5 sào dâu tây New Zealand, ông đành sử dụng nguồn nước sinh hoạt do nhà máy nước cung cấp. Ông Trúc kể: "Nước sinh hoạt dùng cho vườn dâu với giá 14 ngàn đồng/m^3, nếu sử dụng tưới không hồi lưu thì thực sự quá lãng phí. Vì vậy tôi đầu tư trên 100 triệu đồng để lắp đặt hệ thống ống, dây, bể gom nước làm thủy canh hồi lưu. Tuy chi phí đội lên khá nhiều nhưng hiệu quả thì tới giờ tôi khẳng định là quá thành công, vừa tiết kiệm nước, vừa tiết kiệm dinh dưỡng". Ông Trúc tính toán, tùy thời tiết, nhiệt độ nhưng trung bình vườn dâu của ông tưới 8 lần/ngày, mỗi lần hết 6 m^3 nước. Nếu là thủy canh không hồi lưu, lượng nước thừa sẽ chảy mất, vừa lãng phí nước, vừa lãng phí lượng phân bón, dinh dưỡng pha trong nước. Nhưng do sử dụng hệ thống thu gom nước hồi lưu, lượng nước thừa được quay trở lại bể trung bình khoảng 40-50%. Và khi tưới lại, ông chỉ cần bổ sung thêm 50% nước và dinh dưỡng mới. Tính ra, mỗi tháng ông tiết kiệm được từ 1-2 triệu đồng tiền nước sạch và xấp xỉ 10 triệu đồng tiền phân bón, dinh dưỡng cho cây. Và với trên 100 triệu đồng đầu tư cho hệ thống thủy canh hồi lưu, chỉ 7 tháng là ông Trúc đã "hồi" vốn.

Còn với anh Tô Quang Dũng, Công ty Trang trại Trường Phúc, đường Nguyên Tử Lực, Phường 8, Đà Lạt, vườn rau ăn lá thủy canh hồi lưu cũng mang lại cho anh thu nhập tiền tỷ mỗi năm. Công thức dinh dưỡng pha có sẵn, hệ thống tưới tự động hẹn giờ, cây con chỉ cần xuất vườn, vào khay là đặt sẵn vào các lỗ có sẵn. Không phải làm đất, không phải xử lý đất do sử dụng giá thể nên trồng rau trên hệ thống thủy canh hồi lưu rất nhanh, chỉ 30 ngày/lứa, mỗi năm anh Dũng có thể quay vòng tới 12 vụ so với 7, 8 vụ/năm như trồng trên đất bình thường. Ngoài ra, do không xả nước thừa nên trang trại rất sạch, không mất công làm cỏ, vệ sinh đồng ruộng nên tiết kiệm công lao động. Hiện thu nhập từ diện tích rau trồng thủy canh đang là thu nhập hiệu quả nhất của trang trại Trường Phúc.

Không chỉ có ông Nguyễn Thanh Trúc, anh Tô Quang Dũng, nhiều công ty, nhà vườn trồng rau, trồng dâu tại Đà Lạt như Bio Frest, Nutri Farm, Lê Hoàng Nhật… đã áp dụng phương pháp canh tác thủy canh hồi lưu. Bà Nguyễn Thị Mỹ Hạnh, Giám đốc Trung tâm Nông nghiệp thành phố Đà Lạt đánh giá, trồng thủy canh hồi lưu là biện pháp canh tác tiên tiến, đặc biệt hiệu quả trong việc tiết kiệm nguồn nước và dinh dưỡng nuôi cây. Tuy nhiên, những vườn áp dụng thủy canh hồi lưu cũng có những yêu cầu đặc biệt như chi phí ban đầu lớn, người trồng phải có kiến thức tốt về sinh lý cây trồng, biết kiến thức quản lý bệnh dịch trên cây tốt bởi thủy canh hồi lưu là môi trường lây rất nhanh từ cây bệnh sang cây lành. Trong điều kiện thực tế thay đổi khí hậu, nguồn nước ngầm ngày càng hạn chế, việc sử dụng canh tác thủy canh hồi lưu là giải pháp hữu hiệu trong tiết kiệm nguồn tài nguyên quý giá: nước sạch.

TÁC PHẨM DỰ THI GIẢI "BÚA LIỀM VÀNG"

Cánh chim Chơ Lang vẫy gọi mùa xuân

Bút ký: NGUYỄN THANH ĐẠM

Về tìm hiểu tình hình triển khai năm học mới ở Lạc Dương, một huyện có 26.000 nhân khẩu, trong đó 75% dân số là đồng bào dân tộc thiểu số gốc Tây Nguyên, tôi được giới thiệu làm việc với Tiến sĩ Cil Duin - nguyên Phó Hiệu trưởng Trường THCS Lang Bian từ năm 2007 và được bổ nhiệm Phó Phòng GD&ĐT huyện vào tháng 7/2016. Cứ ngỡ sẽ gặp một quan chức ắt phải ngoài ngũ tuần, đạo mạo và bệ vệ lắm, ai ngờ lại là chàng trai trẻ có vầng trán cao, đôi mắt màu nâu rộng mở, sáng tự tin tiếp chuyện. Với giọng ấm áp, Cil Duin rành rọt cho tôi biết: Từ cuối năm 2016, Lạc Dương đã được UBND tỉnh công nhận kết quả phổ cập giáo dục - xóa mù chữ (trong đó phổ cập giáo dục mầm non được duy trì, tiểu học đạt cấp độ 2, THCS đạt cấp độ 1). Năm học 2016-2017, huyện có 23 trường thuộc các bậc học, với 5.783 em học sinh từ mầm non đến THCS (tăng 411 em so với năm học trước). Phòng GD&ĐT tập trung chỉ đạo các trường có những giải pháp giữ vững và nâng cao chất lượng giáo dục đại trà, nâng cao chất lượng học sinh khá, hạn chế học sinh lưu ban, bỏ học. Kết quả cuối năm toàn ngành duy trì sĩ số học sinh bậc mầm non 100%, THCS 99,37%; chất lượng học sinh nâng lên.

Đối với một huyện miền núi, điều kiện kinh tế - xã hội còn chậm phát triển, vấn đề duy trì sĩ số học sinh chắc luôn nan giải? Trước băn khoăn của tôi, Cil Duin chậm rãi trả lời: - Năm học này, mầm non và tiểu học thì tốt, nhưng ở bậc THCS và THPT vẫn còn khoảng 1,5% học sinh chưa tới trường.

- Vì sao các em không tới trường?

Cil Duin như trút nỗi niềm trăn trở: - Nếu ngày xưa, đời sống người K'Ho, Chil… bị ràng buộc bởi tập quán du canh, tự cung tự cấp và những phong tục lạc hậu thì đã đành. Nhưng hiện nay, vùng đồng bào dân tộc có nhiều thay đổi, đời sống vật chất và tinh thần được nâng cao, nhiều xã đã cán đích nông thôn mới, thế nhưng nhận thức của một bộ phận không nhỏ trong buôn, làng vẫn nặng suy nghĩ đã học lên thì phải làm "ông nọ bà kia" chứ chưa nghĩ rằng học trước hết là cho mình. Trong khi đó, việc không ít con em học xong cao đẳng, đại học mà loay hoay không xin được việc làm trong cơ quan nhà nước, đã tác động xấu tới sự học lên… Chả bù cho cha em, ngày xưa chỉ học tới lớp 3 nhưng ông luôn quan tâm nhắc nhở em phải học, nếu không Cil Duin chẳng nhận nổi tấm bằng Tiến sĩ chuyên ngành Quản lý học tại Đại học Sư phạm Bắc Kinh (Trung Quốc) khi ở tuổi U 40…

Thấy câu chuyện "có vấn đề" theo cách nói của dân báo chí, tôi gợi chuyện và được biết: Cil Duin là con thứ 7, sinh năm 1976 trong gia đình có 9 người con. Không chỉ riêng thôn Bon Dơng 1 xưa thuộc xã Lát (huyện Lạc Dương) nay trở thành một Khu phố thuộc thị trấn Lạc Dương mà cả huyện nói chung cách đây hơn 40 năm còn vất vả, lam lũ lắm. Gia đình Cil Duin chỉ có mấy sào lúa 1 vụ, mưu sinh chủ yếu bằng vào rừng kiếm lâm sản phụ mang ra Đà Lạt bán nên không riêng ngày giáp hạt mà cái đói theo đuổi thường niên. Hồi ấy, Lạc Dương còn là điểm "nóng" Fulro quấy phá, nhiều đồng bào nghe lời xấu của chúng xuyên tạc chế độ, xúi giục chống phá cách mạng. Cil Duin có người anh con bác theo Fulro vào rừng đến năm 1984 mới nhận ra sự lầm lạc, ra đầu thú, nhận sự khoan hồng để làm lại cuộc đời. Bọn Fulro hăm dọa, o ép mọi người không cho con em đi học "cái chữ" Bác Hồ… Vì thế, lũ trẻ ở lứa tuổi Cil Duin chỉ bập bõm mấy từ "a, b, c…", chưa quen tiếng Kinh nên chữ được chữ mất. Thầy cô giáo hỏi điều gì thì lắc đầu quầy quậy, luôn miệng trả lời "Ơ git" (Không biết). "Cái chữ" chỉ thực sự đến với Cil Duin ở tuổi 11. Thời tiểu học cứ lặp đi lặp lại "thời khóa biểu": Sáng học, chiều chăn trâu hay ngược lại. Đến năm học lớp 5 với dự tính đỡ đần việc nhà, Cil Duin lén nghỉ học một tuần nhưng "bạp" (ba) biết và kịp thời khuyên giải phải học để "ấm vào thân", hãy noi gương anh thứ 5 là Cil Đoa đang theo học trung học sư phạm trên Đà Lạt, mai mốt sẽ là thầy giáo biết nhiều cái chữ, hiểu nhiều chuyện đời. Sáng sau ba ân cần dắt con đến gặp cô giáo chủ nhiệm để xin cho Cil Duin tiếp tục vào lớp. Cảm động trước tấm lòng của "bạp" nên từ đó Cil Duin thầm hứa sẽ không bỏ học, phải rành rọt tiếng Kinh để tiếp thu bài giảng, đạt kết quả học tập tốt.

Cil Duin khi sang Trung Quốc làm nghiên cứu sinh Tiến sĩ Quản lý học.

Kể đến đây, giọng Cil Duin chùng xuống, ngẹn ngào: - Anh biết không, mỗi khi nghĩ về cha em lại nghĩ mình phải: Học, học mãi, học nữa. Có học mới làm tốt công tác chuyên môn. Ra trường, đi công tác, em càng thấm thía lời dạy của Bác Hồ: "Chúng ta phải học, phải cố gắng học nhiều. Không chịu khó học thì không tiến bộ được. Không tiến bộ là thoái bộ. Xã hội càng đi tới, công việc càng nhiều, máy móc càng tinh xảo. Mình không chịu học thì lạc hậu, mà lạc hậu là bị đào thải, tự mình đào thải mình...". Chỉ tiếc là ba không được mỉm cười mãn nguyện lúc em trở về với tấm bằng tiến sĩ… Hai tuần trước ngày sang nước ngoài để học chính thức, các bác sĩ phát hiện ba bị bệnh ung thư máu, nên em dùng dằng nhủ có trình độ cao học cũng được rồi, phải ở lại chăm sóc ba. Ba biết chuyện, ông buồn lắm, bàn tay run run nắm chặt tay em và nói con là niềm tự hào của cả thị trấn và cả huyện vì đã có ai học nhiều bằng đâu, phải đi học tiếp không được bỏ ngang. À, nhân tiện nói về học tiếng Trung thì quả là khó anh ạ, nhất là viết ngôn ngữ tượng hình này. Khi ra học tiếng Trung 3 tháng ở Quảng Ninh (Việt Nam), 5 tháng ở Quảng Tây nước bạn em chuyên tâm học hành, mạnh dạn giao tiếp để thông thạo ngoại ngữ mới. Ở Bắc Kinh, em là người Việt Nam duy nhất làm luận án tiến sĩ với đề tài "Ảnh hưởng của yếu tố tổ chức nhà trường đối với việc đổi mới dạy học của giáo viên" bằng tiếng Trung, là một trong những nghiên cứu sinh hoàn thành chương trình đúng thời hạn 3 năm (thực tế có người kéo tới 4-5 năm) và đạt kết quả ưu tú. Sang Trung Quốc học gần 1 năm nghe tin ba yếu, em về thăm được 5 ngày thì ba mất ở tuổi ngoài 80…

Chia sẻ nỗi buồn với Cil Duin rồi tôi thán phục: - Gia cảnh khó khăn vậy mà lấy được bằng tiến sĩ thì anh quả có ý chí học hành!

Ánh mắt ngời sáng sự thông minh, khuôn mặt ngăm ngăm rạng rỡ nụ cười hiền hậu, Cil Duin nhỏ nhẹ: - Nếu không có sự quan tâm của Nhà nước dành cho đồng bào dân tộc thiểu số thì chúng em cũng khó học hành tới nơi tới chốn. Năm em vào học cấp 3 ở Trường Dân tộc nội trú tỉnh, cả mấy xã quanh thị trấn chỉ có 5 đứa nhập học. Chăm chỉ học nên em cũng vài lần đi thi học sinh giỏi Lý, Toán… Hồi lớp 12, cháu Cil Yêl con bà chị đầu mất bởi mắc bệnh hiểm nghèo, đau đớn khiến em ấp ủ sẽ trở thành bác sĩ để sau có điều kiện chữa bệnh cho người thân, làng xóm. Cũng do hoàn cảnh kinh tế gia đình eo hẹp mà học y khoa phải tới 7 năm nên đành thi vào Sư phạm. Năm 2002, tốt nghiệp Khoa Sử Đại học Sư phạm Huế, được phân công về dạy tại Trường THPT Lang Bian ngay thị trấn huyện… Những năm đầu đi dạy, thực tế không như những gì mình đã nghĩ, em lại phải đối mặt với hiện tượng học sinh bỏ học. Em nhớ mãi khi làm chủ nhiệm lớp 10A3, trò Bon Dơng Jula (nhà ở xã Đa Sa, cách huyện trên 10 cây), có học lực rất tốt, nhất là các môn tự nhiên thế mà bỏ học. Tiếc cho trò "leo cây gần đến lúc hái quả" lại bỏ giữa chừng, em phóng xe tìm tới nhà trò thì Jula đang lên rẫy. Chờ từ trưa đến tối muộn trò mới về, tâm sự với gia đình và khuyên giải Jula đến khuya mọi người và Jula mới thuận việc tiếp tục học hành. Sáng sớm sau, hai thầy trò hớn hở chở nhau về trường… Sau này Jula trở thành bác sĩ trên bệnh viện tỉnh, gặp lại trò thường nhắc lại chuyện xưa… Lẽ ra phải sau 5-7 năm công tác mới được thi cao học nhưng với khát vọng phải học lên để trở thành tấm gương tiêu biểu, vận động con em đồng bào dân tộc noi theo nên em tha thiết đề đạt nguyện vọng với lãnh đạo trường. Năm 2005 có nhiều sự kiện trọng đại trong đời em: Thi đậu đầu vào cao học Khoa Lịch sử Đại học Đà Lạt, vinh dự được kết nạp Đảng và được cô giáo Krã Jãn Bril dạy cùng trường "bắt chồng" theo chế độ mẫu hệ của người K'Ho.

- Hay quá, đúng là "tam hỉ lâm môn"! Mà này, bà xã thuộc dòng họ già làng - nhạc sĩ Krã Jãn K'plin, Krã Jãn K'Dick… là những thủ lĩnh các đội cồng chiêng nổi tiếng dưới chân núi Lang Bian phải không? Chắc hát hay, múa giỏi…!

Cil Duin hoan hỉ: - Đúng vậy, cô ấy "bắt" em cũng vì mê tiếng ghi-ta không đến nỗi tồi của em đấy...

XEM TIẾP TRANG 11

Truyện ngắn:
VŨ THỊ HUYỀN TRANG

Dao ngồi xâu kim khâu lại chiếc áo sơ mi rồi mang đi giặt và phơi trước sân nhà. Đây là chiếc áo lành lặn nhất Dao thường để dành mặc những dịp quan trọng trong năm. Sắp Trung thu rồi áo phải thơm mùi nắng. Thứ nắng của núi rừng có hương thơm của những bông hoa và mùi mật của những con ong rừng chăm chỉ. Để đêm Trung thu áo kiêu hãnh tung tăng dưới ánh trăng. Dao thích được mọi người nhận ra nhờ màu áo trắng tinh tươm. Thích được mọi người khen "con nhà ai trông gọn gàng sạch sẽ". Nên từ lúc mẹ mua áo mới dưới chợ huyện về Dao giữ gìn áo như đã từng nâng niu những cuốn sách, quyển vở của mình. Trong lúc Dao mải ngắm những giọt nước trong veo nhỏ xuống từ tay áo đang phơi thì Lân đang cắm cúi vót tre để làm nốt đèn ông sao cho kịp đêm rằm. Năm nào Lân cũng làm đèn, quen tay đấy nhưng không vội được. Muốn có chiếc đèn ông sao ưng ý thì ngay ở khâu vót que cũng phải tỉ mẩn. Que vót đều nhau, không dày cũng không quá mỏng. Khó khăn nhất vẫn là khâu làm khung đèn sao cho năm cánh phồng đều, cân đối. Lúc Lân ngồi làm đèn Dao không dám lại gần. Một tiếng chim kêu cũng khiến Lân phân tâm, phải buộc vào tháo ra đến vài lần. Con mèo chỉ dám quanh quẩn ngoài sân. Chú chó nhỏ thường ngày quấn chân là thế mà giờ phải ngoan ngoãn nằm ở gốc mận già ngoài cổng. Léng phéng lại gần là thế nào cũng bị chủ mắng. Dù mảnh giấy bóng màu đỏ tươi cứ lấp lánh dưới ánh nắng mặt trời khiến chú chó thích mê. "Liệu hồn. Đấy là giấy bọc đèn ông sao của anh đấy nhóc". Lân lườm người bạn nhỏ mỗi khi nó mon men lại gần thò một chân khều vào vùng cấm địa. Những trái hồng trong vườn nhà chín đỏ. Thỉnh thoảng lại có quả bị chim ăn rơi bụp xuống vườn. Dao giật mình vội vàng vào nhóm bếp thổi cơm…

Mẹ đi lên rẫy tối muộn mới về đến nhà. Trên lưng mẹ là gùi măng mai và những bắp ngô nếp nương

THEO DÒNG SỰ KIỆN

Khai trương Nhà trưng

Công trình Nhà trưng bày và nhà làm việc Khu di tích Quốc gia đặc biệt Pác Bó có diện tích sử dụng khoảng 5.700 m^2, tổng mức đầu tư hơn 42 tỷ đồng. Công trình nằm trong kế hoạch từng bước thực hiện Đề án xây dựng, bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Khu di tích lịch sử Pác Bó nhằm giới thiệu rõ hơn, đầy đủ hơn thời kỳ hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Pác Bó; giới thiệu rõ vai trò, vị trí của căn cứ địa Pác Bó trong bối cảnh lịch sử giai đoạn tiền khởi nghĩa; nêu bật những tình cảm sâu đậm của nhân dân các dân tộc Cao Bằng đối với Bác Hồ. Hệ thống trưng bày nhằm giới thiệu, giữ gìn và phát huy những hiện vật,

Trung thu lấp lánh...

Minh họa: Phan Nhân

vỏ vẫn còn xanh ngắt. Năm nay ngô được mùa bắp nào cũng to, hạt đều mây mẩy. Chắc nửa tháng nữa là đến mùa thu hoạch. Hạt ngô vẫn còn non lắm, bấm ngón tay bật sữa ra ngoài. Lân bảo:

- Ngô này luộc ngon tuyệt. Dẻo và thơm ăn không biết chán. Đợi đến Trung thu là có món ngô nếp bung rồi.

- Lân lớn mà gùi ngô về cho mẹ. Rẫy càng ngày càng xa, lưng mẹ càng ngày càng mỏi - Dao vừa bóc ngô vừa nói.

- Em sẽ lớn như đỉnh núi, vai rộng như tán cây pơ mu. Sẽ cõng lúa ngô ngoài rẫy, cõng mẹ lúc về già. Cõng cả bầu trời bản Hố Than này.

Mẹ ngồi tựa cột nhà lau mồ hôi đầm đìa trên trán, mỉm cười nhìn hai chị em Dao tíu tít bên nhau. Từ ngày bố đi làm xa nhà chị em Dao buộc phải trưởng thành hơn để gánh vác việc nhà đỡ đần cho mẹ. Lân biết giã gạo, chăm gà lợn, hái củi trên rừng về cho chị nấu cơm. Dao thay mẹ giặt giũ quần áo, để mắt đến hai con bò thả rông ngoài rừng, trồng hái mấy ruộng đỗ gần nhà. Sáng sớm hai chị em cùng nhau thổi lửa nấu cơm. Cơm để mẹ mang lên rẫy ăn trưa, cơm để chị em Dao lót dạ đi học cho đỡ đói. Trường học cách nhà năm cây số, so với bạn bè cùng lớp thì đó là đoạn đường quá gần. Trường nằm dưới chân núi, ngước mắt lên có thể nhìn thấy tán pơ mu tỏa bóng như muốn ôm trọn cả bản làng. Rằm Trung thu tụi Dao sẽ được thầy cô tổ chức ở trường. Những bạn ở bản xa không đi được thì ra đầu nhà ngó lên đỉnh tìm tán pơ mu. Tụi Dao sẽ treo thật nhiều đèn lồng lấp lánh như những ánh sao trên cây vẫy gọi. Lân làm nhiều đèn lồng ống nứa để chia cho các bạn. Còn nhiều bạn ở nhà chỉ biết may vá thêu thùa, nấu cơm, giã gạo, chăm sóc các em, nên không có thời gian làm đèn lồng, xâu hạt bưởi cũng chẳng có bánh kẹo Trung thu. Chị em Lân may mắn hơn các bạn vì có bố đi làm dưới xuôi. Bố thấy người ta tổ chức tết thiếu nhi tưng bừng lắm nên năm nào cũng mua quà gửi về. Quà của bố là cặp bánh Trung thu in hình hoa cúc.

- Năm nay sao mẹ không hái hồng xuống chợ huyện bán? Để thế chim về ăn hết.

- Có nhiều đâu mà bán. Mẹ còn bận lên rẫy, ngô lúa đều sắp thu hoạch cả rồi. Mình không đi canh là trâu bò người ta phá hết.

- Hết mùa trăng này là em Lân lớn thêm một tuổi. Hôm nay lúc ngồi trong nhà ngó ra thấy Lân đứng giã gạo mà tưởng như bố vừa mới đi xa về. Nó mặc chiếc áo của bố. Đội chiếc mũ bố vẫn thường đội. Đôi giày cũ của bố nó cũng sắp xỏ vừa.

Mẹ không nói gì tựa cửa nhìn xa. Những người đàn bà xứ này thường ngồi tựa cửa, mắt họ đăm đuối nhìn về phía trước nơi ngọn núi này nối ngọn núi khác. Nơi mảnh nương cũ cằn cỗi bị bỏ lại vài đống tro tàn. Nơi nương mới vừa kịp đón mùa vụ đầu tiên. Nơi con đường mòn vắt qua núi, qua suối, qua những nhớ nhung xuống tận miền xuôi. Đàn ông trong bản mấy năm nay kéo nhau xuống xuôi xin việc. Họ làm trong mỏ đá cả năm chỉ về nhà đôi lần. Ai chỉn chu thì mang tiền công về đưa vợ nuôi con. Ai ham vui thì làm được đồng nào là ném tiền trong các quán rượu xung quanh mỏ đá. Bố Dao hiền lắm. Về lần nào cũng đưa tiền cho mẹ và mua quần áo cho chị em Dao. Trên cơ thể bố toàn dấu vết của đá. Bụi đá vôi bạc tóc. Cạnh đá vôi sắc nhọn cứa đầy lòng bàn tay bố. Đôi bao tay bảo hộ trong ba lô của bố bị đá cào rách tươm. Dao mang quần áo bố đi giặt thấy trong túi áo đầy đá vụn. Nhiều khi bố đứng ngoài sân mà Dao gọi cũng không nghe tiếng. Chú chim vành khuyên bay vào tận sân nhà hót véo von nhưng bố bảo chỉ nghe thấy âm thanh trong ký ức. Tai bố giờ ù đi vì tiếng mìn phá đá, tiếng máy khoan đá, tiếng đập đá và tiếng của xe cộ chạy ầm ầm trong mỏ đá. Mỗi lần về là bố già đi trông thấy. Mỗi lần bố đi là mẹ lại nhàu nhĩ nhớ thương. Nhưng bố từng nói "để các con được đến trường bố có thể đi những quãng đường xa hơn. Cõng trên vai những thứ nặng hơn cả đá". Dao nhớ bố quá. Nghĩ đến bố là nước mắt chực trào. Mấy tháng trước bố hứa Trung thu này sẽ về làm đèn ông sao cho chị em Dao. Nhưng hôm qua có người nhắn mỏ đá nhiều việc bố không về được. Lân giấu nỗi buồn trong dáng hình lầm lũi. Thằng nhỏ giống bố y xì.

Lân lôi từ hộc bàn ra một chiếc đèn lồng làm bằng lon bia. Đây là quà Trung thu năm Lân tám tuổi. Bố nhặt được vỏ lon bia và tranh thủ làm nó trong những lúc nghỉ ngơi hiếm hoi trong ngày. Bố cắt lon khéo lắm, từng sợi nhôm mảnh mai cong vút. Lại có sợi cuộn tròn thành hình bông hoa nhiều cánh. Đêm Trung thu năm ấy Lân thắp một cây nến nhỏ trong đèn. Ánh đèn lồng hắt vào tường lung linh như cổ tích. Hai chị em rước đèn từ nhà ra sân, từ sân vào nhà cười khúc khích. Trăng như cũng muốn cúi xuống gần hơn những đứa trẻ bản nghèo. Cho đến tận khi đi ngủ, nhìn qua cửa sổ Dao vẫn thấy vầng trăng khẽ nhoẻn cười đậu trên đỉnh núi. Chiếc đèn lồng của bố nến đã cháy tàn nhưng ánh sáng lung linh thì vẫn luôn đẹp trong ký ức chị em Dao. Dao biết bố còn buồn hơn khi không thể về đón tết Trung thu với các con. Mỏ đá nơi bố làm phải đi qua nhiều con suối, trèo qua nhiều đỉnh núi. Nhưng vẫn sẽ chung một vầng trăng vằng vặc ở trên đầu. Trung thu bố chắc sẽ ngắm trăng và thấy nhớ nhà. Chị em Dao cũng sẽ ngước nhìn vầng trăng trên đầu để thấy bố như đang kề ngay bên cạnh. Dịu dàng…

Ở trường, các thầy cô đã căng phông ngoài sân. Trên phông có dán hình ông trăng vàng lấp ló sau những tàu lá cau xanh. Ở dưới là đám con nít cầm đèn lồng chạy tung tăng quanh mâm bánh quả. Mấy năm gần đây các cô chú dưới xuôi thường lên tổ chức Trung thu cho tụi Dao. Có năm trời mưa, đường ngập bùn đất mà các cô chú vẫn lặn lội mang nào bánh, nào đèn, nào sách vở làm quà. Bùn ngập đến đầu gối các cô chú, có khi bùn bắn lên tận mặt. Vậy mà những thùng quà vẫn không một vết bùn. Một vài cô chú mang theo các con. Tụi Dao đứng nép ở một góc tò mò ngắm các bạn dưới thành phố. Trông ai cũng trắng trẻo, xinh xắn chứ không đen đúa như tụi Dao. Ôi chao những bộ váy sặc sỡ đầy màu sắc, những đôi giày đắt tiền, những chiếc vòng tay lấp lánh. Dao từng chạm vào tay một bạn gái nhỏ xinh, cảm thấy bối rối khi tay bạn vừa mát vừa mềm êm như tay em bé. Mà tay Dao thì đầy vết chai, vết cứa. Móng tay còn dính đầy nhựa khoai, nhựa chuối. Nhưng các bạn không chê cười tụi Dao đâu. Các bạn nắm lấy tay Dao hát bài ca "Nối vòng tay lớn". Các bạn dúi vào tay Dao những chiếc bánh hình con cá. Các bạn cùng châm nến rước đèn và cười vang khi xâu hạt bưởi nổ lách tách tỏa mùi thơm. Dao còn giữ vài bức thư viết tay của Mai - cô bạn nhỏ có má lúm đồng tiền tóc đen thắt bím. Mai hay kể về thành phố, đoàn tàu chạy qua trước nhà và cả những tòa nhà cao tầng sáng loáng. Mai hứa một ngày nào đó sẽ dẫn Dao đi siêu thị, vào nhà sách và tung tăng dạo mát bờ hồ. Dao không biết mình sẽ có ngày được gặp lại Mai giữa thủ đô hay không. Nhưng mùa Trung thu năm đó mãi mãi không bao giờ Dao quên được. Để rồi mong ngóng đợi chờ những bức thư vượt qua suối qua đèo đến đậu trên đôi bàn tay gầy guộc của Dao.

Lân hái những quả hồng chín đỏ, nâng niu chúng trong vạt áo. Loại hồng chín cây này vừa mọng vừa ngọt, chạm môi cắn nhẹ là có thể cảm nhận được vị của mùa thu. Dao ước gì Mai ở đây để có thể dúi vào tay bạn thứ quà của bản nghèo, để ngồi nói chuyện với ánh trăng trước khi rước đèn treo trên cây pơ mu trên đỉnh núi. Và để cùng nhau lưu giữ thêm một mùa Trung thu lấp lánh…

bày tại Khu di tích Pác Bó

tài liệu, di tích liên quan đến cuộc đời hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Cao Bằng, từ đó góp phần nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của người dân và tuyên truyền cho các thế hệ hiểu rõ về lịch sử, truyền thống của con người và mảnh đất Cao Bằng.

Cựu đại sứ Pháp làm phim tài liệu "Hà Nội của tôi"

Phim phát sóng lúc 20h40 ngày 8/10/2017 trên kênh VTV1. Bộ phim khắc họa những hình ảnh vừa lạ vừa quen về Hà Nội với những góc nhìn rất riêng của một người nước ngoài gắn bó, có tình cảm đặc biệt với Hà Nội. Bộ phim được thể hiện bởi giọng đọc bằng tiếng Việt của chính tác giả.

Với thời lượng 52 phút, bộ phim là một hành trình thú vị khám phá từng ngõ ngách của Hà Nội, tìm kiếm những "bí mật" về thành phố khiến tác giả "nhớ về Paris của tuổi ấu thơ" - những nét duyên ngầm mà đôi khi chính người Hà Nội lại không để ý đến. Đề cập đến mọi khía cạnh từ văn hóa, ẩm thực, kiến trúc, giao thông nhưng trung tâm của phim là con người

- những công dân Thủ đô mà Jean-Noel Poirier gọi là "linh hồn của thành phố".

Cựu Đại sứ Pháp Jean-Noel Poirier học ngành văn hóa phương Đông và lấy vợ gốc Việt. Lần đầu ông đến Việt Nam năm 1989 khi đang công tác tại Vụ châu Á của Bộ Ngoại giao Pháp. Hơn mười năm sau đó, năm 2000 - 2004, Jean-Noel Poirier được bổ nhiệm làm Tổng Lãnh sự Pháp tại TP Hồ Chí Minh. Năm 2012, ông trở thành Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Pháp tại Việt Nam. Với sự đóng góp tích cực vào việc tăng cường và thúc đẩy quan hệ đối tác chiến lược Việt Nam - Pháp, trong các lĩnh vực chính trị, ngoại giao, an ninh - quốc phòng, hợp tác kinh tế, khoa học - kỹ thuật và văn hóa - giáo dục, ông Jean-Noel Poirier đã được Chính phủ Việt Nam trao tặng Huân chương Hữu nghị vào tháng 5/2017.

TS tổng hợp (theo nhandan.com.vn và hanoimoi.com.vn)

CHÂN DUNG VĂN NGHỆ SỸ

Người cất giữ linh hồn của biển

NGUYỄN VĂN THANH

Nhà thơ, nhà báo Nguyễn Ngọc Phú - Tổng Biên tập Tạp chí Hồng Lĩnh (Hội VHNT tỉnh Hà Tĩnh) là một cây bút đa tài, uy tín trên văn đàn. Không chỉ làm thơ, viết trường ca, truyện ngắn, tản văn, thơ thiếu nhi, bút ký… mà anh còn là người chọn thơ - bình thơ rất tinh tế, sắc sảo với giọng văn ăm ắp cảm xúc. Khoảng 15 năm nay, Nguyễn Ngọc Phú là cộng tác viên, tác giả thân thuộc trên Lâm Đồng Cuối tuần. Tòa soạn xin trân trọng giới thiệu với độc giả vài nét chấm phá chân dung nhà thơ xứ biển Hà Tĩnh Nguyễn Ngọc Phú.

Nhà thơ, nhà báo Nguyễn Ngọc Phú bên cột cờ Tổ quốc ở mũi Cà Mau.

Ngày ấy tôi làm được khoảng mươi bài thơ trực tiếp mang đến Tạp chí Hồng Lĩnh tìm gặp Tổng Biên tập Nguyễn Ngọc Phú nhờ góp ý mà không gặp. May mắn được chị cán bộ Văn phòng Hội chỉ cho địa chỉ nhà riêng, hóa ra nhà anh và nhà tôi chỉ cách nhau 5 km. Anh ở làng biển Kim Đôi, một làng biển nổi tiếng đất chật người đông và hiếu học. Qua vài ba lần hỏi thăm tôi cũng tìm được đến cổng nhà anh. Trước mắt tôi là ngôi nhà hai tầng khang trang với mảnh vườn khá rộng trồng đủ các loại hoa và cây cảnh. Một mảnh vườn cực hiếm giữa cái làng nhà cửa chen chúc như bát úp này. Nhà thơ Nguyễn Ngọc Phú tiếp tôi trong phòng khách. Qua phút chào hỏi đầu tiên anh cất giọng nhã nhặn: - Bác gặp tôi có chuyện chi không ạ? Cái giọng trong, âm thanh sắc gọn ấy cứ lắng mãi trong tôi. Tôi vừa cười vừa nói: - Vì thơ anh ạ! Anh cúi xuống rót cốc nước nhân trần mời khách. Trước mắt tôi là một người đàn ông thấp đậm, cái đầu to và tròn, tóc thưa, trán cao, hơi rụt rè khi giao tiếp. Nhưng chỉ với vài câu thơ mở đầu được đọc lên, người đàn ông ngồi trước mặt rụt rè, kiệm lời đã không còn nữa. Anh như hóa thân thành một người khác hẳn. Giống như những lần gặp bạn thơ lâu ngày được khơi đúng mạch chảy, giọng hào sảng anh say sưa đọc thơ cho tôi nghe. Tôi chợt nghĩ, người của thi ca bao giờ cũng lương thiện và dễ gần. Tôi kết bạn vong niên với anh bắt đầu từ lần đó... Sau này tôi mới biết anh đã từng học ở Học viện Kỹ thuật quân sự. Và chính thơ đã cứu anh một bàn thua trông thấy. Chả là hồi đó học kỹ thuật nhưng mê thơ. Cuốn vở ghi bài trên lớp của anh được chia làm hai. Một bên là các công thức tích phân vi phân của toán học cao cấp. Nửa trang kia dành chép tứ thơ chợt đến. Lúc bảo vệ tốt nghiệp kỹ sư xe máy anh rất lo. Đề tài của anh là động cơ xe tăng. Hôm bảo vệ anh mở đầu ví von "động cơ là trái tim của xe tăng". Cả hội đồng chấm luận văn bỗng vỗ tay rào rào. Kết thúc anh xin phép đọc bài thơ "Xe tăng qua miền quan họ" vừa đăng trên Tạp chí Văn nghệ Quân đội, sau này nhạc sỹ An Thuyên phổ nhạc được giải A liên hoan toàn quốc. Còn phần bản vẽ chi tiết máy thì gần như sai toàn bộ, bởi không chính xác. Nhưng rồi anh cũng được điểm trung bình. Anh thường bảo mình lưu ban đại học vì học đến 9 năm trong đó có 4 năm ở trường viết văn Nguyễn Du hệ cử nhân. Sau khi ở quân đội ra anh lại có mấy năm đi biển sửa máy cho thuyền đánh cá và viết tập thơ "Đám mây màu vảy cá" làm hành trang thi vào trường viết văn Nguyễn Du. Quả trời không phụ người, mạch thơ viết về biển của anh được thai nghén từ đây đã tỏa sáng trên văn đàn thi ca. Hồi đó tôi đi đâu, làm gì cũng đọc thầm bài "Nẻo về" không bỏ sót một từ *"Khuất khuất con đường cát bụi/ Ai vừa gỡ lưới ra phơi/ Tóc cha lẫn vào sợi cước/ Mái gianh thấm hết chuyện đời…"*. Tôi đồng cảm với những gì thiêng liêng nhất mà anh đã thể hiện trong tứ thơ của mình.

Là Tổng Biên tập của Tạp chí Hồng Lĩnh (Hội Văn học - Nghệ thuật Hà Tĩnh), Nguyễn Ngọc Phú giản dị, khiêm nhường và dễ gần nhưng cực kì cẩn trọng trong việc biên tập. Nhiều bạn bè thân quen của anh đã giận dỗi, oán trách khi bài không được chọn in vào tạp chí. Anh đã làm mất lòng khá nhiều người, đổi lại cuốn tạp chí ngày càng được nâng cao về chất có phần nổi trội hơn so với một số tờ tạp chí văn nghệ khác trên toàn miền. Tôi rất tin vào khả năng thẩm định văn chương của anh. Những bài nhạt, sáo rỗng anh cương quyết loại bỏ mặc kệ người đó là ai. Những người đổi mới phong cách tư duy thơ anh đều trân trọng. Có một điều đáng quý nhất ở Nguyễn Ngọc Phú là khi phát hiện ra khả năng tiềm ẩn của ai đó về văn học, anh tìm mọi cách để giúp đỡ tài năng đó phát lộ và thăng hoa. Trong văn chương anh bình đẳng với tất cả mọi người, không đố kỵ, không ganh ghét một ai và không có một đặc ân nào khác ngoài tài năng đích thực của họ.

Một chuyện không kém phần quan trọng đối với Nguyễn Ngọc Phú là anh đã kịp hòa mình vào dòng chảy của trào lưu cách tân thơ từ rất sớm. Bạn bè khá thân với Nguyễn Quang Thiều và Mai Văn Phấn - những nhà thơ luôn sáng tạo nghệ thuật để vươn tới những tìm tòi mới mẻ. Thơ viết về biển của anh đã trở thành một dòng chảy riêng biệt - một thương hiệu - Những trường ca "Biển và tôi", "Tổ quốc tôi ba ngàn cây số biển" rồi trường ca "Con đường thức" lần lượt đoạt giải thưởng cao trong các cuộc thi của Hội Nhà văn Việt Nam với báo Vietnam.net hay Bộ Giao thông vận tải (Có giải thưởng trị giá 50 triệu đồng). Anh cũng là người duy nhất viết trường ca ở Hà Tĩnh và tất nhiên trường ca của anh cũng nghiêng về với biển. (Trong tổng số bốn trường ca, trừ trường ca "Ngã ba Đồng Lộc", ba trường ca còn lại của anh đều viết về biển). Và cũng không ngoa như nhiều người nhận xét: Nguyễn Ngọc Phú là người cất giữ linh hồn của biển. Những lần cùng dạo bước trên bãi biển Cửa Sót cùng anh tôi thấy mình thật quá bé nhỏ khi đứng trước biển như câu thơ anh viết: *"Tôi chỉ là hạt cát nhỏ nhoi/ Đem ướp cả trời đêm vào biển…"*. Riêng tôi thấy không ai hiểu biển bằng Ngọc Phú và cũng không ai yêu biển hơn anh. Có lần tôi tò mò hỏi Ngọc Phú: "Có cái gì ở biển mà chú kí thác cả đời thơ mình vào đó?". Ngọc Phú trầm giọng xuống trả lời: "Biển luôn ám ảnh tôi vì ngay trong dòng họ ngày trước có nhiều người gửi thân vào biển bác ạ!". Quả thật thơ viết về biển của anh là tâm thức biển, tâm linh biển. Một sự hóa thân ký thác cả cuộc đời như nhà thơ Nguyễn Quang Thiều nói: "Biển đã đầu thai vào anh". Trong trường ca viết về biển chương nào cũng có những câu thơ đặc quánh nhớ đời. Có những tình huống quằng quật giữa sự sống và cái chết đầy bi hùng giữa lòng biển khơi. Cả những bài thơ ngắn viết về biển của anh cũng ám ảnh đến tận thẳm sâu tâm can người đọc *"Nấm mồ những người chết biển/ Phơ phơ bạc cả khói hương/ Sợi dây neo còn dang dở/ Neo mồ vào dưới gốc dương"* (Nẻo về). Hay *"Những thiếu phụ đêm chong đèn trước gió/ Họ che chắn cho chồng/ Đèn chong chong đời họ"* (Thiếu phụ). Điều lạ lùng hơn là những trường ca viết về biển của anh đều đạt giải cao. Nhiều khi tôi tự hỏi có một kí thác tâm linh nào đó để dẫn đến một sự linh ứng đến kì lạ vậy chăng? Với bút lực của mình, Nguyễn Ngọc Phú đã đạt nhiều thành tích đáng nể, đáng để mọi người trân trọng. Chín tác phẩm Văn học ra đời trong đó có bảy tập là thơ và trường ca. Tương ứng với chín tác phẩm đó là chín giải thưởng văn học, một sự trùng hợp ngẫu nhiên. Ba giải A của giải thưởng Văn học - Nghệ thuật Nguyễn Du và sáu giải thưởng của Tuần báo Văn nghệ của Liên hiệp các Hội Văn học - Nghệ thuật Việt Nam và những giải thưởng danh giá khác. Người ta bất ngờ khi nhà thơ viết về biển lại cho ra mắt một "Linh thiêng Đồng Lộc" (2012) và năm sau tập thơ viết cho thiếu nhi "Mùa chim" (2013) ra đời lại tạo một cú đúp bất ngờ cho người đọc. Cũng không làm sao lý giải nổi một người chuyên viết thơ dài hơi lại có thể viết thành công những bài thơ một hai khổ ngắn hồn nhiên trong sáng dành cho các cháu thiếu nhi.

Nguyễn Ngọc Phú là một người viết báo giỏi. Anh rất thích đi để viết ký cho báo. Anh đã từng bay sang Ấn Độ dự liên hoan thơ quốc tế do Hội Nhà văn Việt Nam cử. Chuyến đi đó anh cùng mấy thành viên trong đoàn bỏ thêm tiền túi sang tận Nê-pan thăm nơi Đức Phật sinh ra. Có lần mới thấy anh đi hội thảo các tạp chí văn học ở Sa Vĩ thuộc mũi đầu Móng Cái thì 2 tuần sau đã thấy anh đăng bài lên cao nguyên Đồng Văn, Hà Giang đến cột cờ Tổ quốc ở mỏm tột cùng cực Bắc.

Người ta thường nói trong nghiệp văn chương nếu không có kiến thức uyên thâm, không đọc nhiều hiểu rộng thì không thể đi xa được. Trên tủ sách của Nguyễn Ngọc Phú đủ mọi thể loại Thơ, Phê bình tiểu luận, Truyện ngắn, Tiểu thuyết. Đông Tây cổ kim đều có cả. Nghe tin cửa hàng nào có sách mới anh tìm mua bằng được đọc ngấu nghiến cả ngày cả đêm và cũng truyền luôn cảm hứng đó cho bạn bè gần gũi. Tôi may mắn ở gần nhà anh và thường xuyên được anh cho mượn Tạp chí Thơ của Hội Nhà văn để học hỏi nâng cao khả năng tư duy thơ của mình, nhờ đó thơ tôi trưởng thành hơn so với những ngày đầu gặp anh.

Chuyện văn chương là vậy chứ Nguyễn Ngọc Phú ngoài đời là một người dễ mến không để bụng điều gì. Chỉ còn vài năm nữa Ngọc Phú nghỉ hưu. Khi nghe tôi hỏi với kinh nghiệm 15 năm làm Tổng Biên tập và là người viết báo giỏi chú có định làm đại diện cho một tờ báo nào không? Ngọc Phú bảo nghỉ hưu là để đi và thèm được đi và viết, thế là sướng rồi sức đâu mà làm đại diện dù có tờ báo anh hay cộng tác nhắm nhe. Rồi anh lại bảo thú vui nhất lúc đó là đọc sách, viết bài, lấy báo nuôi thơ niềm đam mê của đời mình. Cứ chiều hè ra tắm biển, chăm sóc cây cảnh và chim cảnh. Anh muốn trở về với thiên nhiên. Nghe tôi hỏi: "Chú chọn một câu thơ tâm đắc nào đó của mình vận vào đời thơ mình", nhà thơ Nguyễn Ngọc Phú đọc ngay câu thơ *"Quả chín trên cây giấu một nỗi xanh trời"*. Thơ anh và cuộc đời anh đã chín, còn "nỗi xanh trời" thì chỉ có nhà thơ mới biết...

Những vạ

KHÔI NGUYÊN THẢO

Với mỗi đứa trẻ, mùa thu luôn đến bằng những háo hức và sự ngọt ngào. Sự ngọt ngào ấy nhẹ nhàng tỏa lan tới các bà mẹ. Những bà mẹ từng là con nít dù đã xa kí ức Trung thu của mình vẫn luôn mong đem đến những điều ngọt nhất cho con mình.

Không ít lần tôi tự hỏi vì sao mùa thu lại đem đến những dư vị ngọt ngào cho cả mẹ và con. Nói tới Trung thu nhất định cứ phải là có trăng thu và quả thị. Cặp đôi vàng ươm ấy dường như đến từ một vùng cổ tích, đọng lại trong cả vầng hào quang lung linh trong thế giới trẻ thơ. Những quả thị vàng thơm gọi những cô bé cậu bé mơ mộng trở lại tuổi thơ.

Ngày bé, khi chợ Bến Thủy vẫn còn họp đều đặn mỗi chiều, vẫn có vài hàng thị chín vàng ngay đầu chợ, bên cạnh những rổ mận quân chín tím đỏ. Tôi vẫn thường theo mẹ ra chợ, cùng mẹ chen chân các chị, các mẹ chỉ để mua mấy trái thị về đan rọ cùng chơi. Rọ thị được đan bằng cuộn len mẹ cho. Mẹ tỉ mỉ dạy cách thắt dây, gút buộc xen kẽ để tạo thành chiếc rọ nhỏ đựng thị. Bỏ quả thị vào cái rọ do chính mình đan ngắm nghía và tin rằng có cô Tấm trong đó, không hiểu sao lại có chút tự hào xen lẫn niềm vui. Vài ngày sau, thị chín nục chín nẫu, cô Tấm vẫn bặt vô âm tín, chẳng thấy bước ra, ngồi bóc vỏ,

HỒ SƠ - TƯ LIỆU

Tháng 10/1947, vào lúc cuộc khá mạng, bảo vệ chính quyền còn no đó, Hồ Chủ tịch đã viết tác phẩm vừa có tính chỉ đạo thực tiễn sâu năm vẫn còn giữ nguyên giá trị.

VĂN NHÂN

(TIẾP THEO)

Vận dụng tư tưởng "Sửa đổi lối làm việc"

Tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" của Chủ tịch Hồ Chí Minh ra đời cách đây 70 năm, đến nay đất nước đã có nhiều thay đổi nhưng những điều Người dự liệu, chỉ ra và nhấn mạnh phải sửa đổi trong "Sửa đổi lối làm việc" đối với Đảng, với người cán bộ cách mạng thì vẫn còn vẹn nguyên giá trị. Nội dung của tác phẩm vẫn là những lời chỉ huấn cơ bản và thời sự đối với Đảng, Nhà nước ta; đặc biệt là đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên trong rèn luyện và phấn đấu.

Trước hết, đọc tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" chúng ta giật mình, bởi những căn bệnh trong Đảng được Bác cảnh báo từ năm 1947 đến nay vẫn tồn tại, phát triển với quy mô ngày càng lớn, tính chất ngày càng tinh vi, nguy hiểm. Đặc biệt, trong 27 biểu hiện suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", đã được Hội nghị Trung ương 4, khóa XII

t nhớ ngọt lịm mùa thu

Ảnh minh họa: Internet

cùng đám bạn ăn ngon lành từng thớ thịt quả vàng thơm, nhai hạt thị đến nát tan thành thứ bột dai dai, soạt soạt nơi đầu lưỡi. Nhai tới lúc một chút nhẩn chát nơi hạt thị cũng đã chẳng còn mà vẫn còn tiếc nuối. Chỉ việc đan rọ và ngắm nghía quả thị mà cũng nhẩn nha tới khi trăng lên tròn vành vạnh, nghe tiếng mẹ gọi về đi ngủ.

Đám trẻ bây giờ lớn lên ở phố chẳng mấy đứa biết tới cây thị. Đến cả câu chuyện cô Tấm ngày xưa cũng bị người ta ngại ngần không muốn kể cho trẻ con nghe vì những tranh cãi xung quanh cái kết. Và những trái thị trở nên ngơ ngác giữa phố, hương thơm lửng lơ bên những tiếng xe nổ giòn. Bỗng thương những chiều nào đó, đã xa, những buổi chợ chiều nhiều chị, nhiều mẹ ngang qua hàng thị, sà xuống nhặt mấy quả về như mang cả mùa thu vào nhà. Mẹ và con, chị và em cặm cụi đan rọ, bỏ thị vào chơi, treo trước cửa sổ, chỗ bàn học của con. Quả thị vàng và vầng trăng thu vàng bên cửa sổ cùng rì rầm thay nhau kể những câu chuyện cổ tích mùa thu. Kể hoài, kể mãi, có khi theo cả vào giấc mơ thơ bé, theo cả vào những tháng ngày dài dằng dặc trên đường đời như một người bạn tri kỉ chẳng bao giờ có thể pha phôi.

* * * * *

Buổi sáng chủ nhật, tôi tình cờ gặp bạn cũ ngồi cà phê ở một góc công viên Tao Đàn. Bạn chờ hai đứa con sinh hoạt nhóm trong công viên. "Hôm nay tụi nó được hướng dẫn làm đèn Trung thu". Theo hướng tay bạn chỉ, tôi thấy những cô cậu tầm 6 đến 14, đang rất chăm chú thắt thắt,...

XEM TIẾP TRANG 11

TRIỆU HỮU ĐỊNH

Sớm Thu

Tôi thức dậy
Hăm hở giẫm vào sớm mùa thu
Ngọn heo may dìu dịu
Với mong manh sương mù

Tôi phấn chấn đếm bước chân trên phố
Ôm vào lòng những sóng sánh trong veo
Tôi muốn ôm cả ngày mới
Tôi cũng muốn trong veo

Tôi trở về khi người xe tấp nập
Trời bắt đầu xanh lơ
Tiếng côn trùng vẫn dìu dặt hát
Ru tôi về tuổi thơ

Con đường quen trải dài nỗi nhớ
Vẫn dịu dàng đón những bước chân
Những hạt nắng long lanh nhảy múa
Tôi ngỡ còn nằm mơ.

ĐINH HỮU HOAN

Hoa ban ở Đà Lạt

Em ở mường Tây Bắc
Ai mang vào Lang Biang
Ngơ ngác gió trời xứ lạ
Nào quen đất đỏ ba zan…

Vẫn kiêu sa xòe nở.
Em thành hoa của buôn.

Tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" có tính lý luận và thực tiễn sâu sắc

ng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp mới bắt đầu, qua thực tiễn đấu tranh bảo vệ thành quả cách on trẻ, trong hàng ngũ cán bộ cách mạng đã sớm bộc lộ những nhược điểm, sai sót về lề lối làm việc; do " Sửa đổi lối làm việc". Đây là một tác phẩm rất quan trọng, đề cập nhiều vấn đề lớn, vừa có tính lý luận sắc. Những lời dạy của Người về lề lối làm việc và nhân cách, đạo đức của cán bộ, đảng viên cách đây 70

chỉ ra, có không ít khuyết điểm, hạn chế liên quan đến tác phong, lề lối công tác, như: Nói không đi đôi với làm; hứa nhiều làm ít; nói một đằng làm một nẻo; quan liêu, xa rời quần chúng, không sâu sát cơ sở, thiếu kiểm tra, đôn đốc, không nắm chắc tình hình địa phương, cơ quan, đơn vị mình; thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm trước những khó khăn, bức xúc và đòi hỏi chính đáng của nhân dân... Những biểu hiện nêu trên, thực chất không khác gì so với những thói hư, tật xấu được Chủ tịch Hồ Chí Minh "bắt bệnh" cách đây 70 năm, khi viết tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc", mà theo cách gọi của Người, "Đó là bệnh của Đảng cầm quyền".

Thứ hai, trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc", Hồ Chủ tịch không chỉ vạch ra những sai lầm, khuyết điểm, lệch lạc trong nhận thức, tư tưởng, trong phẩm chất đạo đức, lối sống và năng lực công tác của cán bộ, đảng viên, mà còn tập trung nêu rõ những biện pháp cần thiết để chữa trị những căn bệnh "nan y" này. Vì vậy, vấn đề xuyên suốt và cốt lõi trong tác phẩm này đều xoay quanh việc phải giáo dục, rèn luyện và xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có năng lực làm việc và tư cách đạo đức, thực sự là "công bộc" của nhân dân. Đặc biệt, trong công tác cán bộ, cần coi trọng các biện pháp phòng ngừa, răn đe hơn là trừng trị, nghĩa là phòng bệnh hơn chữa bệnh. Bởi theo Bác, việc phòng ngừa, răn đe là tránh cho cán bộ, công chức đi vào con đường sai lầm, lạc lối; là "giúp người chữa chỗ dở" để có thể "dùng được". Đây chính là cách Hồ Chí Minh khéo léo bắt buộc và đòi hỏi các cán bộ, đảng viên phải có cách thức để tự sửa chữa sai lầm, khuyết điểm, để gần dân, hiểu dân và được nhân dân tin tưởng, quý trọng. Có thể nói, các nội dung trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" đều toát lên tư tưởng của Người về lòng nhân ái, vì sự tiến bộ của mỗi cán bộ, đảng viên.

Thứ ba, để trở thành người cán bộ tốt, theo Bác không có gì khó mà trước hết là ở bản thân mỗi cán bộ, đảng viên. Nếu trong lòng mỗi người cán bộ chỉ biết vì Đảng, vì Tổ quốc, vì nhân dân thì tất sẽ dẫn đến chí công vô tư, sẽ trở thành những người có nhân, nghĩa, trí, dũng, liêm. Đó chính là đạo đức cách mạng, nền tảng của mọi thành công. Chính vì vậy, rèn luyện đạo đức cách mạng là một vấn đề có ý nghĩa quan trọng trong công tác bồi dưỡng, huấn luyện cán bộ. Rõ ràng những yêu cầu trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" của Hồ Chủ tịch đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ cấp cao, cán bộ chủ chốt, người đứng đầu các cấp, các ngành phải nhận thức sâu sắc, đầy đủ trách nhiệm của mình trước nhân dân, trước Đảng để tự giác thực hiện.

Thứ tư, thấm nhuần tinh thần "Sửa đổi lối làm việc" của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên cần thực hiện hiệu quả những nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Nghị quyết Trung ương 4 và Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị; bởi những nội dung đó rất sát với những điều chỉ dẫn của Bác trong "Sửa đổi lối làm việc"; cụ thể là:

(1) Thực hiện nghiêm túc, triệt để, trung thực, tự giác việc tự phê bình và phê bình; nêu cao tính tiền phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, người đứng đầu, cấp ủy các cấp, nhất là ở cấp trên; đó cũng là điều đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh nói cách đây 70 năm, đến nay vẫn mang tính thời sự. Bởi vì, muốn "Đảng sẽ không có bệnh mà Đảng sẽ mạnh khỏe vô cùng", thì tất yếu "mỗi cán bộ, mỗi đảng viên, mỗi ngày phải tự kiểm điểm, tự phê bình, tự sửa chữa như mỗi ngày phải rửa mặt". Trong tự phê bình và phê bình, cần tập trung làm rõ trách nhiệm cá nhân, việc gương mẫu thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức, lối sống… Cần liên hệ, gắn với xem xét việc thực hiện các quy chế, quy định, chức trách, nhiệm vụ được giao; việc giải quyết những vấn đề về tổ chức, cán bộ; về giải quyết những vấn đề bức xúc của ngành, cơ quan hoặc địa phương…

(2) Quán triệt lời dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Cán bộ là gốc của mọi công việc" và "không phải vài ba tháng, hoặc vài ba năm, mà đào tạo được một người cán bộ tốt. Nhưng cần phải công tác, tranh đấu, huấn luyện lâu năm mới được. Trái lại, trong lúc tranh đấu, rất dễ mất một người cán bộ"; vì vậy, việc thực hiện nghiêm nhóm giải pháp về tổ chức, cán bộ và sinh hoạt Đảng và nhóm giải pháp về cơ chế, chính sách chính là nhằm "biết rõ ràng cán bộ, mới có thể cất nhắc cán bộ một cách đúng mực", như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn. Trên tinh thần đó, cần kiên quyết khắc phục tình trạng chạy chức, chạy quyền trong công tác tổ chức, cán bộ; không để các "nhóm lợi ích" chi phối công tác đề bạt, sử dụng cán bộ; chú trọng phát hiện, bồi dưỡng, đề bạt, sử dụng người có năng lực, có đạo đức cách mạng, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, đưa vào giữ các trọng trách ở các cơ quan, đơn vị; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát để việc theo dõi, phát hiện, bồi dưỡng, đề bạt cán bộ được chặt chẽ; tiến hành việc xử lý kỷ luật những cán bộ thoái hóa, biến chất một cách nghiêm minh.

(3) Tuân thủ lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cần chú trọng làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, trong đó có vấn đề đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; "đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên gắn với việc kiểm điểm, đánh giá và biện pháp giải quyết vấn đề cấp bách trong công tác xây dựng Đảng của các cấp". Làm tốt hơn nữa việc nêu gương những người tốt, việc tốt; lấy cái đẹp dẹp cái xấu, lấy nhân tố tích cực để đẩy lùi tiêu cực;...

XEM TIẾP TRANG 12

Những phác họa về Festival Hoa 2017

Vào những ngày cuối tháng 12, Đà Lạt sẽ thật vui nhộn, náo nhiệt với một sự kiện văn hóa, xã hội, du lịch mang tính quốc gia và mang tầm quốc tế đó là Festival Hoa Đà Lạt lần thứ VII. Đây là hoạt động nhằm quảng bá và tôn vinh những giá trị hoa và ngành hoa Đà Lạt - Lâm Đồng, tạo cơ hội để những người trồng hoa được giao lưu, trao đổi và phát triển ngành nghề địa phương đến với cả nước, khu vực và quốc tế.

Sương sớm Đà Lạt. *Ảnh: Hà Hữu Nết*

THÚY VÂN

Được tổ chức lần đầu tiên vào năm 2004 với tên gọi lễ hội sắc hoa Đà Lạt, ngay từ buổi đầu được khởi xướng tổ chức đã để lại trong lòng du khách gần xa nhiều ấn tượng khó phai. Từ năm 2005 được đổi tên Festival Hoa Đà Lạt, cho đến nay lễ hội này đã trở thành thương hiệu, là vẻ đẹp, là niềm tự hào của con người và vùng đất Đà Lạt - Lâm Đồng. Năm nay, cứ đến hẹn lại lên, Festival Hoa Đà Lạt lần thứ VII với chủ đề "Hoa Đà Lạt - kết tinh kỳ diệu từ đất lành" hứa hẹn sẽ mang đến cho du khách một cảm nhận mới thú vị.

Du khách đến với thành phố ngàn hoa.

Kỹ lưỡng từ khâu kế hoạch chuẩn bị

Nhận thức ý nghĩa và tầm quan trọng của sự kiện văn hóa, xã hội, du lịch này, các cấp, các ngành, đoàn thể và nhân dân của tỉnh đã có sự chuẩn bị hết sức chu đáo trên tinh thần làm sao để có một lễ hội thật sự ấn tượng, phong phú, hiệu quả và tiết kiệm, mang tính cộng đồng, thu hút sự tham gia, hưởng ứng của nhân dân và du khách.

Đầu tiên là khâu lập kế hoạch, lộ trình để triển khai tổ chức, qua đó các sở, ngành, địa phương, đơn vị được giao nhiệm vụ phát huy tinh thần trách nhiệm, phối hợp trong công tác chuẩn bị, tiến hành xây dựng kế hoạch chi tiết, đầu tư cho lễ hội, vận động xã hội hóa cả về nội dung lẫn hình thức, huy động mọi nguồn lực cùng tham gia vào các hoạt động của lễ hội… Từ thực tiễn các kỳ Festival hoa được tổ chức đã cho thấy việc xã hội hóa trong các kỳ lễ hội thật sự quan trọng và có ý nghĩa khi mà tất cả mọi hoạt động của lễ hội đều gắn với tinh thần trách nhiệm, với lợi ích mỗi người dân, mỗi gia đình, mỗi doanh nghiệp, không những nhân dân các địa phương trong tỉnh mà còn huy động được nhân dân, doanh nghiệp trên các vùng miền của cả nước, của các nước trong khu vực và trên thế giới, qua đó tạo mối gắn kết, chung tay cùng thực hiện đạt hiệu quả.

Đối với công tác truyền thông, quảng bá cho lễ hội được thực hiện sớm và rộng rãi, kết hợp có hiệu quả cả phương pháp truyền thông truyền thống và phi truyền thống như tổ chức họp báo theo lộ trình, xuất bản các ấn phẩm tuyên truyền, xây dựng mẫu logo, trang trí pano, áp phích... Điểm đặc biệt quan trọng, Festival hoa lần này còn gắn với các hoạt động của Tuần Văn hóa Trà và Tơ lụa, chương trình xây dựng thương hiệu "Đà Lạt - kết tinh kỳ diệu từ đất lành", ngoài việc tuyên truyền, quảng bá hình ảnh, con người và du lịch Đà Lạt - Lâm Đồng tôn vinh giá trị của hoa và ngành hoa, các sản phẩm nông sản của địa phương thì còn gắn với việc quảng bá thương hiệu ngành nghề sản xuất trà, sản xuất lụa tơ tằm trên địa bàn thành phố Bảo Lộc nói riêng, Lâm Đồng nói chung. Tạo cơ hội cho những người làm rau, hoa, trà, tơ lụa địa phương được giao lưu, trao đổi và phát triển ngành nghề.

Một nhiệm vụ quan trọng không thể bỏ qua đó là khâu đảm bảo cảnh quan đô thị, cơ sở hạ tầng, cây xanh đường phố, vệ sinh môi trường, an ninh trật tự cho các hoạt động của lễ hội được tỉnh hết sức quan tâm chỉ đạo. Qua đó, các cơ quan, đơn vị, các sở, ngành, các huyện, thành phố trong tỉnh được giao nhiệm vụ hết sức chú trọng công tác này, bên cạnh đó các tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh thực hiện tốt công tác chỉnh trang đô thị, khu dân cư, trồng cây xanh và hoa đảm bảo môi trường "xanh, sạch, đẹp", xây dựng nếp sống văn minh.

Nhiều chương trình lễ hội phong phú

Trong công tác chuẩn bị và tổ chức lễ hội thì một kịch bản hấp dẫn, để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng du khách là hết sức quan trọng, từ việc hoàn thiện nội dung kịch bản như lễ khai mạc, bế mạc cho đến thiết kế dàn dựng sân khấu, kế hoạch tổ chức các chương trình… phải thật sự chi tiết, trong đó kịch bản văn học phải có lời bình cụ thể gắn với kịch bản sân khấu thể hiện nội dung cần chuyển tải thông qua các thủ pháp dàn dựng nghệ thuật; chủ đề và nội dung trong kịch bản có sự đổi mới sáng tạo, không trùng lắp với kịch bản của các kỳ lễ hội trước. Riêng đối với lễ khai mạc, chủ thể xuyên suốt và trọng tâm phải nhấn mạnh "*Hoa Đà Lạt*", các chủ thể khác được lồng ghép đảm bảo phù hợp mục tiêu, yêu cầu của lễ hội, nhất là yếu tố "con người" được khắc họa rõ nét trong kịch bản.

Diễn ra trong thời gian 5 ngày (*từ ngày 23/12/2017 đến hết ngày 27/12/2017*), với không gian lễ hội tại thành phố Đà Lạt, thành phố Bảo Lộc và một số địa phương trong tỉnh, xuyên suốt toàn bộ hoạt động với nhiều chương trình độc đáo, bao gồm 15 chương trình chính và 14 chương trình hưởng ứng, mỗi chương trình mang đặc trưng khác nhau, trong đó chương trình chính với điểm nhấn là lễ khai mạc sẽ có chương trình nghệ thuật đặc sắc được dàn dựng thật công phu; tiếp theo là Đêm hội rượu vang Đà Lạt với Chương trình nghệ thuật "Thương về miền đất lạnh"; Tuần lễ thời trang Áo dài-Lụa được tổ chức tại Sân golf Đà Lạt Palace; Chương trình nghệ thuật thời trang "Duyên dáng Việt Nam" tại Quảng trường Lâm Viên; Đêm hội "Đà Lạt - Kết tinh kỳ diệu từ đất lành" nhằm tôn vinh thương hiệu nông sản Đà Lạt, tôn vinh người sản xuất nông nghiệp công nghệ cao; một điểm nhấn nữa đó là Chương trình hòa nhạc "Giai điệu thiên nhiên" kết hợp bế mạc, tổng kết Festival hoa sẽ thật hoành tráng và lộng lẫy; bên cạnh đó, các Không gian hoa với việc bố trí các tiểu cảnh hoa xung quanh hồ Xuân Hương sẽ tô điểm thêm cho toàn bộ không gian hoa của lễ hội, không gian mở được bố trí sắp đặt tại các trục đường của thành phố, các làng hoa, doanh nghiệp, nhà vườn, khu du lịch, công viên và khu dân cư… Ngoài các chương trình trọng tâm được tổ chức thì các chương trình hưởng ứng như không gian thư pháp, triển lãm ảnh nghệ thuật, tuần lễ phim, các hội thi, liên hoan… sẽ làm phong phú và sinh động hơn cho lễ hội.

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

Xây dựng chi đoàn vững mạnh nhiều năm liền

Nhiều năm qua, Chi đoàn thanh niên Công an Đức Trọng không ngừng đổi mới hình thức, nội dung sinh hoạt, nhằm thu hút, tập hợp đoàn viên, thanh niên (ĐVTN) cũng như tích cực tham gia các hoạt động thiện nguyện vì cộng đồng.

NHẬT MINH

Trung úy Nguyễn Xuân Thắng - Phó Bí thư Chi đoàn Công an huyện Đức Trọng, thẳng thắn chia sẻ: "Để thu hút đoàn viên tham gia các phong trào đoàn, Chi đoàn cần đổi mới cả nội dung và hình thức hoạt động, sinh hoạt. Các cuộc họp chi bộ hay chuyên môn có thể mở đầu bằng việc đánh giá tình hình hoạt động thời gian qua và kết thúc bằng việc triển khai hoạt động thời gian tới, nhưng sinh hoạt chi đoàn thì không thể làm như vậy bởi đối tượng của Đoàn đang ở trong độ tuổi trẻ, ham hiểu biết, khát khao cái mới. Do đó, các buổi sinh hoạt phải thực sự mới lạ và hấp dẫn thì đoàn viên mới tích cực tham gia".

Các thành viên Chi đoàn Công an huyện Đức Trọng tham gia Hội thi Công an nhân dân làm theo lời Bác do Công an tỉnh tổ chức. *Ảnh: N.M*

Cũng chính vì vậy, Ban Chấp hành chi đoàn Công an Đức Trọng đã chủ động sưu tầm nhiều tư liệu, đầu sách viết về tấm gương đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh với Công an nhân dân, về Đảng về Đoàn, ngành công an… để ĐVTN có điều kiện học tập. Đặc biệt, Chi đoàn đã đổi mới hình thức tuyên truyền giáo dục chính trị tư tưởng bằng cách sử dụng máy chiếu, máy vi tính tổ chức các cuộc thi tìm hiểu kiến thức và trò chơi dạng game show như: "Đường lên đỉnh Olympia", "Rung chuông vàng"… qua đó, lồng ghép các nội dung tuyên truyền. Với hình thức này, Chi đoàn Công an huyện đã thu hút đông đảo ĐVTN tham gia sôi nổi, tạo ra hiệu ứng rất tích cực.

Cùng đó, Chi đoàn Công an huyện Đức Trọng đã đẩy mạnh các hoạt động "Đền ơn đáp nghĩa", "Uống nước nhớ nguồn", tăng cường công tác giao lưu liên kết với các cơ sở đoàn trong và ngoài lực lượng nhân các ngày lễ lớn. Từ năm 2012 đến nay, Chi đoàn đã thăm hỏi, tặng quà cho 5 gia đình thương binh, liệt sĩ tại xã Tà Năng trị giá 20 triệu đồng; tặng quà cho học sinh nghèo hiếu học là đồng bào dân tộc, trẻ em nghèo vượt khó trị giá 8 triệu đồng; tham gia ủng hộ, vận động quyên góp xây dựng 5 nhà tình thương với số tiền trên 100 triệu đồng; thành lập "Quỹ nghĩa tình đồng đội" để hỗ trợ 2 đoàn viên trong chi đoàn bị tai nạn, ốm đau. Ngoài ra, ĐVTN chi đoàn còn tham gia trồng 400 cây keo, muồng đen để phủ xanh đất trống, đồi núi trọc tại 2 xã Tà Năng và Đa Quyn; 50 đoàn viên trong chi đoàn đã tham gia 5 lượt hiến máu tình nguyện; các ĐVTN trong chi đoàn cũng tích cực đóng góp 3 ngày lương để xây dựng 1 giếng khoan, công trình nước sạch cho Trường Tiểu học K'Nai (Phú Hội) trị giá 25 triệu đồng…

Song song với các hoạt động trên, hoạt động văn hóa - văn nghệ, thể dục - thể thao luôn được BCH Chi đoàn quan tâm và hoạt động theo hướng có chất lượng, đạt kết quả cao. Cụ thể, về thể thao, Chi đoàn luôn đạt thành tích cao trong các kỳ hội thao Tháng Thanh niên do Công an tỉnh tổ chức ở các bộ môn: Chạy vũ trang, bóng đá, bóng bàn, cờ tướng... Đặc biệt, trong các năm qua, đội bóng đá của Chi đoàn luôn đạt giải cao khi tham gia Giải bóng đá do Huyện Đoàn và Công an tỉnh Lâm Đồng tổ chức.

Về văn hóa - văn nghệ: Năm 2015, Chi đoàn đạt giải nhì Hội diễn văn nghệ Công an tỉnh Lâm Đồng và sau hội diễn, nhiều tiết mục xuất sắc đã được chọn tham gia biểu diễn phục vụ lễ kỷ niệm 70 năm ngày thành lập ngành; đoạt giải nhất toàn đoàn khi tham gia Hội thi "Công an nhân dân làm theo lời Bác" tại Cụm thi đua số 1 do Công an tỉnh Lâm Đồng tổ chức; đoạt giải nhất toàn đoàn, 2 giải cá nhân tại Hội thi "Tháng năm nhớ Bác"do Huyện Đoàn Đức Trọng tổ chức...

Từ những thành tích đã đạt được, Chi đoàn được Huyện ủy Đức Trọng công nhận là gương điển hình trong "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" của huyện năm 2013; liên tục được Huyện Đoàn Đức Trọng xét phân loại "Chi đoàn vững mạnh" trong nhiều năm liền.

"Các thành tích trên chỉ là mặt nổi trong hoạt động Đoàn của tuổi trẻ Công an Đức Trọng. Điều đáng ghi nhận là qua thực hiện các phong trào do Đoàn phát động, nhận thức và hành động của ĐVTN Công an Đức Trọng đã thật sự có những chuyển biến tích cực. Các hoạt động Đoàn, phong trào thanh niên do Ban chấp hành chi đoàn phát động đã thổi một luồng gió mới, tạo động lực để mỗi ĐVTN ý thức sâu sắc được nghĩa vụ, trách nhiệm hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân, nêu cao tinh thần xung kích đảm nhận các khâu yếu, việc khó, việc cơ động thường trực chiến đấu, việc đòi hỏi sự gian khổ, hy sinh. Đồng thời, luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, cương quyết đấu tranh với các loại tội phạm, bảo vệ cuộc sống bình yên cho nhân dân" - Phó Bí thư Chi đoàn Nguyễn Xuân Thắng tự hào cho biết thêm.

Bừng sáng nẻo quê

Mỗi khi đêm về, hàng trăm bóng đèn điện được thắp lên trên nẻo quê đã làm bừng sáng đường làng Tà Năng, huyện Đức Trọng...

HOÀNG YÊN

Từ khi Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới được phổ biến rộng rãi đến từng thôn xóm, không chỉ đóng góp tiền của, công sức để bê tông hóa các tuyến giao thông nông thôn, nhân dân xã Tà Năng còn tích cực thực hiện mô hình "Thắp sáng đường quê". Mô hình được thực hiện thí điểm thành công tại thôn Tà Nhiên, Bản Cà chiều dài 1,3 km với 40 bóng nhân dân đóng góp 44 triệu đồng đã có sức lan tỏa mạnh mẽ, lần lượt các thôn trên địa bàn đều đăng ký triển khai mô hình. Đến nay, có 6/11 thôn đã có đèn điện thắp sáng đường quê. Trung bình mỗi thôn có 50 - 70 bóng đèn điện thắp sáng đường quê, tạo nên nét đẹp văn minh nông thôn.

Đèn điện được thắp sáng khắp các con đường đã làm "bộ mặt" thôn xóm thay đổi hẳn vào ban đêm. Người dân ra đường ban đêm giảm bớt nỗi lo về tai nạn giao thông, an ninh trật tự được đảm bảo. Ông Vũ Hữu Sậu, Trưởng thôn Tà Nhiên phấn khởi nói: "Khi chủ trương làm điện thắp sáng đường quê được phát động, nhân dân trong thôn ai nấy đồng tình ngay. Mỗi hộ góp từ 200 - 400 ngàn đồng để bắc điện. Từ ngày điện đường thắp sáng thôn quê, nhân dân trong thôn cơm nước buổi tối xong là có thể đi dạo, trò chuyện. Trẻ con trong thôn cũng vui mừng vì đường làng chan hòa ánh điện".

Ông Ya Hiền, thôn Bản Cà cho biết, dù gia đình ở trong xóm, ánh điện chưa được thắp sáng nhưng đường thôn đã có ánh điện nên gia đình ông cũng tham gia đóng góp bởi vẫn được hưởng lợi từ điện chiếu sáng. Từ khi có điện đường thắp sáng đến nay, các tệ nạn xã hội được hạn chế, trật tự an ninh đảm bảo hơn nhiều. Đặc biệt là đường làng thêm vui hơn vào buổi tối, không còn vẻ buồn tẻ. "Người dân chúng tôi còn khó khăn, nhưng khi có chủ trương thắp sáng đường quê đã tích cực hưởng ứng, có chừng nào đóng góp chừng nấy. Bây giờ, ban đêm bước ra đường đã có ánh sáng, thiệt vui. Hạn chế được nạn trộm cắp, ai nấy đều vui mừng", ông Hiền phấn khởi.

Ánh điện phủ sóng giúp Tà Năng "xóa" bóng đêm. *Ảnh: H.Y*

Ông Hoàng Văn Tư - Bí thư Đảng ủy xã Tà Năng cho biết, khi triển khai mô hình "Thắp sáng đường quê", UBND xã đã lên kế hoạch cụ thể phổ biến mô hình với nhân dân. Bà con các thôn ai cũng ủng hộ và cùng nhau triển khai thực hiện. Về mặt kinh phí, mỗi gia đình đóng góp để lắp điện đường khoảng 200 - 400 nghìn đồng. Đến nay đã có 6/11 thôn ánh điện đã thắp sáng tổng chiều dài 12,1 km với 300 bóng điện, kinh phí thực hiện do nhân dân đóng góp là 252 triệu đồng. Khi mô hình đi vào hoạt động, xã giao cho thôn quản lý "ánh sáng" của thôn mình (bật - tắt hệ thống điện, đóng góp kinh phí sửa chữa thiết bị khi bị hư hỏng…).

Ông Vũ Hữu Sậu cho biết, theo quy định chung, từ 18 giờ hàng ngày thôn có trách nhiệm bật điện trên tuyến đường do mình quản lý và tắt điện mỗi sáng. Tiền điện người dân đóng góp 6 tháng 1 lần, mỗi hộ 100.000 đồng bao gồm trả tiền điện và tiền đóng góp khi xảy ra sự cố, hư hỏng bóng. Để minh bạch các khoản thu chi, thôn cử ra đội kế toán khi người dân đóng góp, đội này viết phiếu thu, chi để người dân khỏi băn khoăn về các khoản mình đã đóng góp.

Tuy là vùng sâu vùng xa, đời sống người dân còn khó khăn nhưng mô hình "Thắp sáng đường quê" được xã Tà Năng triển khai rộng rãi và hiệu quả. Ánh đèn điện tỏa sáng khắp các đường làng ngõ xóm đã cho thấy hiệu quả tích cực của mô hình, góp phần thay đổi "bộ mặt" nông thôn của xã. Trong thời gian tới, mô hình này đang được UBND xã Tà Năng triển khai rộng rãi tới tất cả các thôn còn lại.

Thu hồi 19,5 ha đất dự án du lịch dưới tán rừng Đà Lạt

Các cơ quan chức năng thành phố Đà Lạt đang tiến hành các thủ tục cưỡng chế thu hồi hơn 19,5ha đất dự án du lịch sinh thái nghỉ dưỡng dưới tán rừng ở Phường 12, chủ đầu tư là Công ty TNHH Du lịch - Thương mại và Dịch vụ Cát Minh (gọi tắt Công ty Cát Minh).

Được biết, vào tháng 8/2007 và tháng 7/2011, UBND tỉnh Lâm Đồng đã ban hành quyết định cho thuê và điều chỉnh thời hạn sử dụng 19,5 ha đất nói trên cho Công ty Cát Minh đầu tư phát triển du lịch dưới tán rừng. Tuy nhiên, đến tháng 11/2012, Công ty Cát Minh vẫn không triển khai theo nội dung, tiến độ quy định, nên UBND tỉnh Lâm Đồng quyết định thu hồi toàn bộ 19,5 ha đất dự án này. Đến tháng 8/2016, UBND tỉnh Lâm Đồng phê duyệt giá trị tài sản trên đất dự án thu hồi phải trả cho Công ty Cát Minh hơn 106 triệu đồng.

Từ đó đến nay, các cơ quan chức năng thành phố Đà Lạt phối hợp cùng với chính quyền, đoàn thể ở Phường 12 liên tục vận động, thuyết phục, nhưng Công ty Cát Minh vẫn không đồng ý nhận lại hơn 106 triệu đồng và không tự nguyện bàn giao 19,5 ha đất dự án cho Ban Quản lý rừng Lâm Viên.

MẠC KHẢI

BẢO LÂM:

Trồng lại gần 20 ha rừng sau giải tỏa

Hạt Kiểm lâm huyện Bảo Lâm cho biết, 9 tháng đầu năm 2017, kiểm lâm huyện và các đơn vị chủ rừng tại địa phương đã giải tỏa và tiến hành trồng lại gần 20 ha cây lâm nghiệp trên diện tích đất rừng bị lấn chiếm trái phép.

Theo đó, các địa phương có diện tích lấn chiếm được trồng mới gồm các xã Lộc Ngãi, Lộc Phú, Lộc Tân, Lộc Bắc, Lộc Quảng và Lộc Bảo. Ngay sau khi rừng được trồng, để tránh tình trạng đất rừng bị tái lấn chiếm, chính quyền địa phương cùng các ngành chức năng, các đơn vị chủ rừng và tổ nhận khoán tăng cường công tác tuần tra, kiểm soát tại các địa bàn được xem là "điểm nóng" về tình trạng lấn chiếm đất rừng.

HẢI ĐƯỜNG

Mơ ước của "thời thanh xuân"

Dạo gần đây, báo đài, mạng xã hội lan truyền về một địa chỉ mới có cái tên rất lạ, đó là "Quán của thời thanh xuân": Nơi để người trẻ giữ lại "thanh xuân" của mình, nơi để người lớn tuổi tìm lại "thanh xuân" đã qua và để những người chưa tìm được tương lai tự tìm lấy hướng đi của cuộc đời qua những vấp ngã của "thời thanh xuân"…

MINH LÂN - THÙY LINH

"Bán" sự an nhiên...

"Ở đây, chúng tôi "bán" sự an nhiên, nhưng cũng có những lúc khó khăn cùng cực vậy mà vẫn phải suy nghĩ lạc quan. Hãy coi sự thất bại như những trải nghiệm, bạn cần nhìn về phía trước, nhận thức được mình ở vị trí nào và đừng trách cứ bản thân. Vì thời thanh xuân là sự nông nổi, tươi đẹp, bồng bột, là những những nhận thức non trẻ cho ta được phép phạm những sai lầm… đấy mới là thời thanh xuân". Đó là những chia sẻ rất thật của anh Võ Thành Luân (30 tuổi), người sáng lập nên dự án "Nhà của thời thanh xuân". Nhà của thời thanh xuân hướng tới giúp đỡ những bạn bị câm điếc đang trong độ tuổi thanh xuân (quãng thời gian đẹp nhất của đời người), có thể làm việc, tự tin trong giao tiếp, để có thể hòa nhập cùng cộng đồng. Mỗi thanh niên bị Điếc đến đây có hai năm để trải nghiệm, định hướng nghề nghiệp, rèn luyện tác phong làm việc, tích lũy vốn để sau này có thể tự lập. Quán của thời thanh xuân ra đời nhằm tạo dựng cho các bạn người Điếc của nhà có một không gian, một phương tiện để giao lưu, trao đổi, chia sẻ và học hỏi từ thế giới xung quanh - một thế giới muôn âm thanh, triệu tiếng động mà chưa một lần họ trải lòng mình để tiếp nhận.

"Thời thanh xuân" được xây dựng nên từ chính những biến cố trong cuộc đời của Thành Luân (chủ dự án) khi nhận thấy một sự thiếu công bằng trong xã hội khi có một đứa bé trộm phần ăn nhanh trên tay của Luân và đã bị bạn của anh đánh. Vậy mà mặc kệ tất cả đớn đau, cậu bé ấy chỉ biết một tay ôm đầu, một tay cầm phần ăn và ăn ngấu nghiến. Từ đó, một suy nghĩ hiện lên trong đầu của chàng trai trẻ, khi ấy mới chỉ tròn 25 tuổi rằng: "Người giỏi thì mãi giỏi, người giàu thì mãi giàu, còn những người yếu thế thì vẫn cứ chịu những bất hạnh trong cuộc sống hàng ngày. Vậy mình giỏi để làm gì, trong khi mình không thể giúp những người yếu thế ấy tìm được những hạnh phúc bình dị nhất?".

Cơ duyên đưa chàng trai trẻ làm việc với những người Điếc, đó là Luân được trải qua cuộc khảo nghiệm thú vị về "30 ngày im lặng". Và rồi, anh nhận thấy thật ra sự im lặng cũng khá dễ chịu, bản thân lại có thời gian được sống chậm lại để ngắm nhìn mọi thứ đang diễn ra xung quanh và tận hưởng những phút giây sống cho bản thân mình. Dự án "Nhà của thời thanh xuân" ra đời từ đó. Nhưng quả thật, từ ý tưởng đến hiện thực luôn có những trải nghiệm khó khăn và đầy nước mắt. Thành Luân chia sẻ: "Đã có những lúc Luân bất lực vì chính rào cản ngôn ngữ ký hiệu, sự nhận thức của đôi bên khác nhau (một bên người Nói - một bên người Điếc). Vậy nhưng Luân vẫn luôn hướng đến một ước mơ, đó là toàn bộ người tại "Nhà của thời thanh xuân", đặc biệt là những người yếu thế đều được đi ra nước ngoài giống bao người có cơ hội khác". Và cũng vì lẽ đó, Nhà của thời thanh xuân chính là nơi tạo cho các bạn một nguồn động lực viết tiếp ước mơ, xây dựng hoài bão và tìm lại chính mình. Còn Quán của thời thanh xuân sẽ là nơi các bạn Điếc thực hiện cụ thể hóa những ước mơ đó qua việc dạy cho người Nói và khách đến đây cách học ngôn ngữ ký hiệu, cách làm xà phòng, tinh dầu, pha trà, làm các sản phẩm thủ công. Ngược lại, những người Nói và khách sẽ chỉ lại cho các bạn Điếc những kinh nghiệm, kỹ năng giao tiếp xã hội, một số nghề như nấu ăn, pha chế, trồng rau, cách ủ phân hữu cơ,… Một nơi mà giữa những người Điếc và người Nói không có bất kỳ một rào cản. Để rồi, khi mỗi người bước ra khỏi "thời thanh xuân" thì điều họ lưu lại trong tâm hồn, cuộc sống của người ở lại là những giá trị của sự giao tiếp, kinh nghiệm, kỹ năng được giao thoa với nhau và điều đó sẽ mãi không phai dần đi theo năm tháng. Bạn Nguyễn Trần Thủy Tiên (một người Điếc hiện đang sống tại Nhà) tâm sự về Nhà bằng ngôn ngữ ký hiệu và thông qua "phiên dịch" của bạn tình nguyện viên rằng: "Nhà thanh xuân là nơi tạo cơ hội cho người Điếc tin tưởng vào năng lực của mình. Mình thấy Nhà rất dễ thương và mình luôn yêu thương tất cả mọi người ở nhà. Mọi người đều thân thiện, vui vẻ và chúng mình chia sẻ cuộc sống với nhau".

Những người Điếc và người Nói ở Nhà/Quán của thời thanh xuân nghĩ rằng họ đã "bán" đi sự an nhiên và "mua" lấy sự yêu thương của mọi người. Nhưng, chính họ đã trao cho mỗi người khi đến với Nhà một lòng tin yêu, một sự tử tế, sự biết lắng nghe và cảm nhận chính tiếng nói từ trong tâm hồn mình.

Lan tỏa "thời thanh xuân"

Tối ngày 19/9, tin vui bay về từ Indonesia khi nhóm thi của Nhà đã đoạt giải 2 cuộc thi ASEAN Young SocialPreneurs Program2017 (Chương trình Doanh nghiệp Xã hội trẻ ASEAN) và 3 giải phụ l: Giải nhóm thân thiện nhất, Giải nhóm được yêu thích nhất và Giải nhóm có màn trình diễn ấn tượng nhất (cùng 3 nhóm khác đến từ Việt Nam). Nguyễn Thị Thanh Vy chia sẻ những kỷ niệm đáng nhớ khi được cùng 2 bạn nữa là Đoàn Phương Anh và Lê Thị Thu Trang, đại diện cho Nhà đưa dự án "Nhà và Quán của thời thanh xuân" ra đấu trường quốc tế. Vy cùng các bạn mang những giá trị mà dự án thực tế tại Đà Lạt đã, đang và sẽ làm để giúp Nhà phát triển hơn nữa. Đó là tất cả mọi thứ liên quan đến Nhà của thời thanh xuân, từ con người (Nói và Điếc) cho đến sản phẩm của Nhà là cây cối, con vật, không gian sống, những sản phẩm thủ công,…Tại cuộc thi này, nhóm thi của Nhà đã tham gia 2 vòng thi đều là thuyết trình về dự án. Ngoài ra, các bạn còn được tham gia các buổi tọa đàm, trao đổi, thực hành những kỹ năng, kiến thức để hiểu hơn về doanh nghiệp xã hội. Vy chia sẻ rằng: "Đó chính là nguồn động lực để tiếp thêm ngọn lửa đam mê theo suốt hành trình mang lại niềm vui cho những người yếu thế".

Và rồi, Vy say sưa kể những câu chuyện còn nằm phía sau phần thi của nhóm. Xúc động hơn cả, khi Thu Trang (bạn người Điếc duy nhất trong đội) được nhóm lựa chọn tự đứng một mình thuyết trình trước cuộc thi về Nhà của thời thanh xuân. Bằng tất cả tình cảm và niềm tự hào của mình, Trang đã chứng tỏ, dù bạn là người Điếc thì bạn vẫn có thể tự mình nói lên suy nghĩ của bản thân, tự dùng ngôn ngữ của mình để diễn đạt những điều đó, và tất nhiên đều được mọi người công nhận.

Trở lại Quán của thời thanh xuân vào một buổi tối Đà Lạt lạnh hơn do trận mưa cuối ngày, điều an nhiên nhất đang dần lan tỏa đó chính là âm thanh của tự nhiên vọng lên từ "thời thanh xuân": tiếng nước chảy, ếch kêu, tiếng vài giọt nước mưa còn đọng lại rớt trên mái nhà. Hơn hết cả, ở đó có âm thanh từ tâm hồn của các bạn Điếc, có sức sống mãnh liệt của "thời thanh xuân", có cả những trái tim luôn rộng mở đón chào tâm hồn đồng điệu, cảm thông...

NHỊP CẦU NHÂN ÁI

Cháu Hoàng Long cần được giúp đỡ

Cháu Nguyễn Hoàng Long, sinh năm 2014, tạm trú tại Tổ dân phố 2, thị trấn Đạm Ri, huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng.

Mới ở tuổi mẫu giáo, Hoàng Long đã mang trên mình căn bệnh quái ác. Cháu được phát hiện bị ung thư mắt và mới đây bác sỹ đã phải phẫu thuật bỏ đi một mắt của cháu.

Trước đây, bố mẹ cháu không có công ăn việc làm ổn định, thu nhập bấp bênh. Tiền bạc dành dụm được đều dồn vào chữa bệnh cho cháu. Nhưng thật không may, cách đây 3 tháng, trên đường đi làm về bố cháu bị tai nạn giao thông và qua đời.

Mất đi trụ cột trong gia đình, đã khó nay lại càng khó khăn hơn. Kinh tế gia đình khánh kiệt, trong khi bệnh tình của cháu Hoàng Long ngày càng trở nặng. Rất mong được quý bạn đọc gần xa quan tâm giúp đỡ cháu!

Mọi sự hỗ trợ xin gửi về:

Phòng Bạn đọc (Báo Lâm Đồng).

Địa chỉ: Số 38 Quang Trung, Phường 9, TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. ĐT: 063.3811383

Hoặc:

Hội Chữ thập đỏ tỉnh Lâm Đồng.

Địa chỉ: Số 01 Hoàng Diệu, Phường 5, TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. ĐT: 063.3561357

Tên tài khoản:

TỈNH HỘI CHỮ THẬP ĐỎ LÂM ĐỒNG

Số tài khoản: 102010000337988. Ngân hàng Công thương chi nhánh Lâm Đồng - VietinBank.

PHÒNG BẠN ĐỌC

Cháu Hoàng Long với mắt bên phải bị cắt bỏ.

Nobel Y học 2017 giải mã đồng hồ sinh học

Giải Nobel Y học năm nay được trao cho 3 nhà khoa học người Mỹ Jeffrey C. Hall (72 tuổi), Michael Rosbash (73 tuổi) và Michael W. Young (68 tuổi) vì những nghiên cứu liên quan đến nhịp sinh học.

Ủy ban giải Nobel Y học của Viện Karolinska (Thụy Điển) giải thích 3 nhà khoa học nói trên được vinh danh vì khám phá về những cơ chế phân tử kiểm soát nhịp sinh học. Những công trình của họ giải thích làm thế nào động thực vật và con người điều chỉnh nhịp sinh học cho đồng bộ với những vòng quay của trái đất.

Trong nhiều năm, người ta biết được các sinh vật sống có chiếc đồng hồ sinh học giúp cơ thể biết trước và thích ứng với nhịp điệu bình thường trong ngày. Sử dụng ruồi giấm làm sinh vật mẫu, các nhà nghiên cứu đã tách được một gien điều khiển nhịp độ sinh học hằng ngày. Những sinh vật khác, bao gồm con người, cũng có đồng hồ sinh học hoạt động tương tự.

Loại đồng hồ này điều chỉnh những chức năng như hành vi, giấc ngủ, thân nhiệt, lượng hormone, cơ chế trao đổi chất… Ngoài ra, có những dấu hiệu cho thấy sự lệch nhau thường xuyên giữa lối sống và nhịp điệu của đồng hồ sinh học có liên quan tới sự gia tăng về nguy cơ nhiễm các bệnh khác nhau.

Một số chuyên gia đánh giá công trình được trao giải Nobel Y học năm nay nêu bật "tầm quan trọng của một giấc ngủ đúng giờ". Theo họ, trong kỷ nguyên công nghệ hiện đại, con người dễ dàng đi qua nhiều múi giờ và làm xáo trộn nhịp sinh học, dẫn đến những hậu quả mà con người chưa hiểu hết được.

Từ trái sang: Ba nhà khoa học Jeffrey C. Hall, Michael Rosbash và Michael W. Young

Với giải Nobel Y học, 3 nhà khoa học trên sẽ chia nhau giải thưởng trị giá 1,1 triệu USD. **Theo NGUOILAODONG.VN**

Cánh chim Chơ Lang...

TIẾP TRANG 4

... - Cháu lớn Cil Duin năm nay học lớp mấy rồi.

Nở nụ cười tràn trề hạnh phúc, Cil Duin khoe: - Cháu gái đầu học lớp 6 tên Krã Jãn Druil, cháu trai kế mới 5 tuổi đang học lớp lá!

- Xin chúc mừng hạnh phúc gia đình "bạp" Druil! Thời gian tới, tiến sĩ có dự định gì lớn lao?

- Công tác chuyên môn ở Phòng và trách nhiệm đại biểu HĐND tỉnh chồng chất nhiều việc phải làm nhưng em có kế hoạch phấn đấu cùng với các cộng sự sớm biên soạn hoàn tất từ điển tiếng K'Ho Lạch, sau tính làm từ điển K'Ho - Việt và tiếp tục tham gia giảng dạy tiếng K'Ho cho cán bộ, giáo viên trong huyện…

- Là Ủy viên Ban Văn hóa - Xã hội HĐND tỉnh Lâm Đồng khóa X (nhiệm kỳ 2017-2022), thời gian qua, Cil Duin đã làm gì để nắm bắt, phản ánh tâm tư, nguyện vọng cử tri để các cấp, các ngành trong huyện, trên tỉnh quan tâm giải quyết?

Gương mặt toát lên vẻ cương nghị với những đường nét cổ điển - phảng phất diện mạo các dũng sĩ trong thần thoại Hy Lạp - vốn là đặc trưng của hầu hết đàn ông dân tộc thiểu số gốc Tây Nguyên, Cil Duin phấn chấn: - Công tác trong lĩnh vực "trồng người" nên em am hiểu và đồng cảm với niềm vui, nỗi buồn, sự trăn trở của bà con mình. Mặt khác, do gần gũi nên đồng bào cũng sẵn sàng chia sẻ và chân tình nói điều mình đang nghĩ, đang lo cho đứa con của buôn làng đang làm Thư ký Đoàn đại biểu HĐND tỉnh tại huyện nhà. Do vậy, em có điều kiện nắm bắt, kịp thời phản ánh tâm tư đồng bào mong muốn được Nhà nước hỗ trợ giống, vốn, chuyển giao kỹ thuật để chuyển đổi cây trồng, vật nuôi, nông nghiệp theo hướng công nghệ cao, sản xuất hàng hóa hoặc phản ánh những bất cập trong xây dựng nông thôn mới, chính sách nhận khoán quản lý, bảo vệ rừng. Nói để anh mừng, mình không chỉ nói được mà còn phải làm giỏi thì đồng bào mới tin. Không thể lý thuyết suông, phải làm theo lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Học phải đi đôi với hành. Học mà không hành thì vô ích. Hành mà không học thì hành không trôi chảy" hay "Lý luận cũng như cái tên (hoặc viên đạn). Thực hành cũng như cái đích để bắn. Có tên mà không bắn, hoặc bắn lung tung, cũng như không có tên"… Vì vậy, tháng 4 vừa qua, vợ chồng em mượn 2 sào (2.000 m^2) vườn của bà ngoại, vay ngân hàng 450 triệu đồng và mượn thêm bạn bè để đầu tư làm nhà lưới nhà kính trồng hoa hồng. Đến nay, vườn hồng cho cắt cành 2 ngày 1 lượt, mỗi lượt khoảng 1.500 - 2.000 bông/sào, giá bán cho thương lái gần 1.000 đồng/cành… Thấy mô hình có hiệu quả nên đã có nhiều bà con đến vườn tìm hiểu, học tập kinh nghiệm để chuyển sang trồng hoa hồng… Chia sẻ với ngành giáo dục, em kiến nghị các cấp, các ngành chi trả kịp thời chế độ chính sách cho học sinh dân tộc thiểu số. Em cũng từng đề xuất với các cấp, các ngành, nhất là ngành giáo dục cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho đồng bào dân tộc thiểu số về lợi ích của việc đưa con em đến trường; có cơ chế, chính sách đầu tư nâng cao chất lượng giáo dục mũi nhọn nhằm khuyến khích tài năng trong học sinh dân tộc thiểu số…

Chia tay Cil Duin và rời thị trấn Lạc Dương đang trong quá trình đô thị hóa trở thành một trung tâm huyện lỵ khang trang, trù phú xứng đáng với tiềm năng du lịch phong phú, đa dạng và thế mạnh về sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, trong tôi cảm nhận sâu sắc sự đổi thay tốt đẹp dưới đỉnh núi Lang Bian huyền thoại. Đặc biệt là sự thay đổi nhận thức, cách nghĩ cách làm để vươn lên thoát đói nghèo, lạc hậu vây bủa đã ngàn năm nơi đây. Trong tâm tưởng ấy, tâm trí chợt bập bùng âm hưởng tiết tấu lúc trầm hùng thao thiết, lúc rộn ràng vui tươi của âm điệu cồng chiêng khi diễn tấu nhạc phẩm "Hoa Lang Bian" của nhạc sĩ Đình Nghĩ - Trưởng đoàn Ca múa nhạc dân tộc Lâm Đồng sáng tác về cuộc sống đang hứa hẹn những điều tốt đẹp trên mảnh đất này. Tác phẩm được nhiều người say mê nghe, hát trong mấy chục năm qua và đặc biệt rất biểu cảm qua giọng hát mượt mà, trữ tình của Bonneur Trinh là sơn nữ dưới chân núi Mẹ Lang Bian, là ca sĩ được mến mộ tại thành phố Hồ Chí Minh:

Em lên nương mang gùi trên vai như hoa
trên đồi Lang Bian.
Sông Krông Nô xanh màu mắt em quê
hương buôn làng Kon Đố.
Em yêu quý núi rừng buôn làng của em.
Chim Chơ Lang hát chào mùa xuân như nói
buôn làng em đó.
Ôi Lang Bian qua rồi thương đau hôm nay
hoa nở khắp lối.
Vui quanh bếp lửa hồng hát khúc tâm tình.

Cuộc sống mới sinh ra những người con ưu tú của núi rừng có văn hóa, tri thức và có khát vọng cống hiến cho cuộc đời như Cil Duin - người K'Ho Lạch làm tiến sĩ đầu tiên ở huyện Lạc Dương và có lẽ hiện cũng duy nhất đối với đồng bào các dân tộc thiểu số trong tỉnh Lâm Đồng, tôi thầm tin rằng họ sẽ là những "cánh chim" Chơ Lang (chim Chơ Rao mạnh mẽ, thông minh nhất của đại ngàn Tây Nguyên) vẫy gọi mùa xuân luôn xanh thắm mãi núi rừng Lang Bian.

Những vạt nhớ ngọt lịm...

TIẾP TRANG 7

... buộc buộc những thanh nan, giấy bóng kiếng. Những chiếc đèn Trung thu 5 cánh gợi về cả một vầng tuổi thơ trong veo.

Tôi nhớ chiếc đèn Trung thu đầu tiên của tôi. Nó là chiếc lồng đèn giấy kiếng hình con bướm, được "cô giáo tặng" năm lớp lá. Trung thu năm đó, cô tặng cho mỗi đứa học trò một chiếc lồng đèn để về nhà đón trăng với gia đình. Tôi cứ thắc mắc mãi sao cô tặng cho những bạn khác lồng đèn to thế, hình chiếc thuyền, con rồng sặc sỡ, có bạn còn có lồng đèn biết kêu leng keng vui tai mà cô lại tặng cho mình lồng đèn bé xíu. Hay là cô giáo không thương mình, hay là mình chưa ngoan? Đâu biết sự lớn nhỏ của những cái lồng đèn đầu tiên ấy chẳng dính dáng gì đến tình thương của cô đối với học trò. Sự thực là cô bảo các phụ huynh mua lồng đèn, mang đến cho cô. Cô phát cho các bạn chơi rước đèn trong lớp cho có không khí, rồi lồng đèn của bạn nào thì bạn đó mang về. Cô giáo chỉ nghĩ, niềm vui chung sẽ lớn hơn, ý nghĩa hơn khi mỗi đứa nhỏ khư khư chơi riêng một cái lồng đèn của riêng mình.

Chiếc lồng đèn con bướm của tôi nhỏ bé, khiêm tốn và kém sặc sỡ, nhưng cũng đáng giá mấy trăm đồng, bằng nửa ngày công lượm ve chai của mẹ lận. Mang bạn lồng đèn bướm về nhà thì gặp mưa. Tôi chạy không kịp nên bạn ấy rúm ró, nhăn nheo. Trong lúc tôi buồn xo, muốn khóc thì mẹ hơ hơ bạn ấy trên lửa, bạn ấy lại khô, căng trở lại, có thể làm bạn với tôi suốt một mùa trăng. Mẹ tôi nói rằng: "Con thấy không, mọi việc sẽ xong xuôi khi ta có cách giải quyết". Và dạo bé, đứng trước bất cứ khó khăn gì tôi cũng không nản vì luôn nghĩ… mẹ sẽ có cách giải quyết. Đứa trẻ nào cũng coi mẹ mình là thần tượng, là siêu nhân. Lớn lên, rất hiếm khi tôi nản lòng vì tôi vẫn luôn nghĩ "mình sẽ có cách giải quyết".

Mùa Trung thu, xóm tôi ở xôn xao với việc làm thêm: đan lồng đèn. Những dải phim chụp hình được nhuộm màu xanh đỏ hồng trắng, được kết nối với nhau bằng những sợi dây phim màu đen, người làm phải đếm lỗ, xỏ qua rồi lợi mối đúng qui cách. Làm còng lưng được cái lồng đèn được tiền công 300 đồng. Tôi hí hứng xin mẹ đi làm vì muốn phụ mẹ. Một ngày làm công, tôi xâu được ba cái đèn, nghĩa là chưa được 1.000 đồng, chỉ bằng giá trị một ổ bánh mì thịt lúc đó. Số tiền nhỏ đến mức tôi chẳng nhớ đã dùng vào việc gì nhưng đồng tiền ấy đã dạy tôi bài học lớn: Kiếm tiền không dễ. Và điều ấy giúp tôi biết trân quý đồng tiền trong bất cứ hoàn cảnh nào, dù là những đồng tiền cắc, bạc lẻ.

Cách đây vài năm, tôi có dịp tham gia một hội nghị dành cho những người viết văn trẻ ở một huyện miền núi phía Bắc. Hàng trăm đại biểu viết văn lúc ấy bất ngờ khi tình cờ được tham gia một đêm hội rước đèn nơi đây. Ở nơi nghèo nàn ấy, đêm hội rước đèn xôm tụ, huy hoàng hơn bất cứ nơi nào khác chúng tôi từng được thấy. Có những lồng đèn con cá, con rồng chạy bon bon, có cả chục người ngồi lên được.

Có người thắc mắc: "Dân ở đây chịu chơi ghê". Một người mẹ ẵm con nhỏ ngang hông cười cười giải thích: "Không phải chịu chơi đâu mà là chúng tôi coi đây là đêm hội thực sự cho con nít và những người yêu con nít. Chẳng tiền nào mua được nhưng năm nào cũng làm". Mà đúng vậy, nhìn những chiếc xe con cá, con rồng kia, có xe là công nông, ba gác, xe máy… vốn là những thứ xung quanh người nông dân khi mùa vụ nông nhàn. Rồi những khung đèn cũng chỉ là tre nứa được chặt từ góc vườn, góc rừng về cả thôi. Nếu có tốn kém chút đỉnh thì ấy là giấy màu, chẳng đáng là bao. Nếu không có lễ hội đêm nay, có khi những thứ ấy nằm im trong một xó xỉnh nào đó. Nhưng những người dân tỉnh lẻ ấy, họ buộc chúng biến thành đèn con rồng, con cá sinh động dưới trăng thu. Và trên lưng những con cá, con rồng sinh động ấy, lũ trẻ đứng hãnh diện với nụ cười thật tươi. Hình ảnh ấy khiến những người đến từ thành thị như chúng tôi tròn mắt vì nể và có chút "ganh tị" nhẹ với đời sống tinh thần của những đứa trẻ nơi đây.

Lâu lắm rồi không chơi lồng đèn Trung thu. Hôm nay tình cờ gặp hàng trăm bạn nhỏ cùng hì hụi làm đèn Trung thu trong công viên lộng gió, lòng tôi lại ước ao được quay về những ngày thơ bé. Ngày mà mỗi chiếc đèn Trung thu cũng chứa những ước ao, mong đợi, những hãnh diện trong thế giới tuổi thơ.

THỂ THAO

Nước Nga chuẩn bị World Cup 2018

Giữa tuần này nhiều đội tuyển bóng đá quốc gia trên thế giới lại trở lại với các trận đấu vòng loại cấp châu lục để giành các tấm vé đến Nga. Trong khi đó, chủ nhà Nga đang tích cực chuẩn bị cho Vòng chung kết bóng đá nam thế giới FIFA World Cup 2018 sẽ diễn ra trên đất nước mình trong vòng hơn nửa năm đến.

GIA KHÁNH

Đây là lần đầu tiên Vòng chung kết bóng đá nam thế giới (World Cup) diễn ra tại Nga kể từ khi Liên bang Xô Viết tan rã và Nga cũng là quốc gia Đông Âu đầu tiên được chọn để đăng cai World Cup. Chủ nhà Nga đến thời điểm này đã và đang làm tất cả mọi thứ để ngày hội bóng đá hành tinh lần thứ 21 này diễn ra tốt đẹp nhất trên đất nước mình.

Theo một đề xuất ban đầu, Vòng chung kết World Cup 2018 diễn ra từ ngày 14/6 đến 15/7/2018 sẽ được mở rộng từ 32 đội lên đến 40 đội tham dự, 8 bảng đấu từ A đến H tại vòng chung kết sẽ được giữ nguyên như cách thức trước đó nhưng tăng số đội từ 4 lên 5, nhưng cuối cùng FIFA đã quyết định giữ nguyên số đội tham dự như các kỳ World Cup trước chỉ với 32 đội.

Cho đến thời điểm này, đã có một số đội tuyển quốc gia cầm được tấm vé đến Nga trong tay, bên cạnh chủ nhà Nga có Brazil ở Nam Mỹ, Mexico ở khu vực Trung Mỹ, Bỉ ở bảng H châu Âu, tại châu Á có 4 đội tuyển gồm Iran, Nhật Bản, Hàn Quốc và Saudi Arabi đều đã có vé vào. Tuy nhiên, khi kết thúc loạt 2 trận đấu giữa tuần này cũng giữa tuần đến sẽ có thêm một số đội tuyển các quốc gia trên thế giới tiếp tục giành được vé.

Để giới thiệu một nước Nga hùng mạnh đồng thời quảng bá hình ảnh của mình ra với thế giới, Chính phủ Nga trong dịp này đã đưa ra một gói kinh phí khoảng 20 tỷ USD cho công tác chuẩn bị World Cup, từ nâng cấp và xây mới hàng loạt sân vận động trong nước đến nâng cấp cơ sở hạ tầng, hệ thống giao thông đi lại, hệ thống cấp điện cùng công tác đảm bảo an ninh. Số tiền này dù có ít hơn so với kinh phí nước này chi ra cho Thế vận hội mùa đông Sochi 2014 (khoảng 50 tỷ USD) nhưng đây cũng là những nỗ lực lớn của quốc gia này cho sự kiện thể thao này.

Sân vận động Kaliningrad vừa được xây dựng tại thành phố Kaliningrad - điểm cực tây của Nga (CNN Sport) .

Ban đầu Nga đề xuất các trận đấu bóng đá diễn ra tại 13 thành phố trong nước với 16 sân vận động trong đó chỉ 3 sân cải tạo nâng cấp lại, còn lại 13 sân sẽ cho xây mới hoàn toàn. Tuy nhiên, do đối mặt với khủng hoảng tài chính gần đây nên Nga đã rút số thành phố tổ chức giải giảm xuống còn 11, số sân diễn ra các trận đấu còn 12; đồng thời chi phí cũng rút xuống chỉ còn khoảng gần 12 tỷ USD.

Trong số các sân diễn ra các trận đấu trên, thủ đô Moscow sẽ có 2 sân gồm sân vận động quốc gia Luzhniki và sân Otkrytiye Arena của đội bóng đá Spartak Moscow, trong đó sân Luzhniki được nâng cấp lên 81 nghìn chỗ ngồi, đây sẽ là nơi diễn ra các trận đấu quan trọng của giải trong đó có trận chung kết, còn sân Otkrytiye Arena đang được đội bóng Spartak sử dụng với 45.360 chỗ ngồi chỉ sửa sang lại chút đỉnh. Tại cố đô Saint Petersburg sân Krestovsky (hay sân vận động Saint Petersburg) được chọn cho các trận đấu World Cup, đây là sân cũ được sửa sang lại với trên 68 nghìn chỗ ngồi. Cùng sân cũ được sửa lại còn có sân Kazan tại thành phố Kazan với 45,3 nghìn chỗ ngồi và sân Fisht Olympic tại thành phố nghỉ dưỡng Sochi tận phía nam trên bờ biển Đen của nước Nga với trên 47,6 nghìn chỗ ngồi.

Trong 7 sân còn lại, có sân Trung tâm của thành phố Yekaterinburg (nằm sâu về phía đông so với Moscow) được nâng cấp lại với 35 nghìn chỗ ngồi; sân Volgograd tại thành phố Volgograd (ở phía nam nước Nga, gần thành phố Rostov trên sông Đông) được xây lại trên nền cũ với 45.568 chỗ ngồi. 5 sân được xây mới hoàn toàn gồm sân Nizhny Novgorod ở thành phố Nizhny Novgorod (nằm giữa Moscow và Kazan) có gần 45 nghìn chỗ ngồi; sân Rostov tại thành phố Rostov trên sông Đông với 45 nghìn chỗ ngồi; sân Mordovia tại thành phố Saransk trên 45 nghìn chỗ ngồi; sân Cosmos Arena tại thành phố Samara với gần 43 nghìn chỗ ngồi và sân Kaliningrad 35,2 nghìn chỗ ngồi tại thành phố Kaliningrad (thành phố này nằm tách ra hẳn với nước Nga ở phía tây bắc, kẹp giữa Ba Lan và Lithuania).

Là một đất nước rộng lớn, từ thành phố Kaliningrad - điểm cực tây đến thành phố Yekaterinburg điểm cực đông - nơi có các trận đấu diễn ra tại Nga cũng có độ dài gần 3.600 km, độ dài trung bình di chuyển từ thành phố này sang thành phố khác nơi có các trận đấu diễn ra cũng mất trên 600 km - một chặng đường "hơi đuối" nếu đi ô tô. Chính vì vậy, cùng với việc xây dựng sân vận động, Nga trong thời gian qua đã không ngừng nâng cấp lại hệ thống giao thông đường bộ nhằm kết nối các điểm thi đấu lại với nhau để người xem khi cần có thể di chuyển dễ dàng hơn. Điểm thuận lợi là tại Nga còn có hệ thống tàu điện rất tốt kết nối một số thành phố với nhau, đồng thời du khách cũng có thể di chuyển bằng máy bay với hệ thống sân bay khá hiện đại tại quốc gia này.

Cái lạnh Nga cũng là một nỗi lo cho du khách. Tuy nhiên, do diễn ra trong mùa hè nên cái lạnh "đặc sản Nga" này không đáng ngại lắm. Nhiệt độ trung bình của thành phố Saint Petersburg nằm ở phía bắc trong tháng 7 chừng khoảng 20 độ C, có thấp hơn chút vào đêm, còn ở các thành phố phía nam thời tiết ấm hơn nhiều, thậm chí hơi nóng.

Một quan ngại khác cho du khách khi đến đây, nhất là những người da màu, chính là các nhóm quá khích người Nga "khét tiếng" với tệ phân biệt chủng tộc. Trong nền bóng đá quốc gia này, những cầu thủ da màu chơi cho các đội bóng lớn ở Nga đã không ít lần lên tiếng về tệ nạn này. Cùng đó là sự cô lập của phương Tây với Nga gần đây khi quốc gia này sáp nhập bán đảo Crimea của Ukraine vào đất nước mình.

Cho đến nay, Nga đang chuẩn bị rất tốt cho sự kiện thể thao tầm cỡ thế giới này. Theo BBC Sport của Anh, Tổng thống Nga Vladimir Putin gần đây trong chuyến làm việc với Ban tổ chức World Cup 2018 nước chủ nhà đã tỏ ra khá hài lòng về công tác chuẩn bị trong tổng thể và ông yêu cầu đẩy nhanh tiến độ hoàn tất việc xây dựng các sân vận động mới còn lại cũng như hạ tầng chung quanh: "Nếu chúng ta tự hài lòng và thư giãn trong lúc này, chúng ta sẽ không kịp tiến độ như ý muốn được" - Putin nhấn mạnh.

Tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc"...

TIẾP TRANG 7

... đồng thời phê phán, đấu tranh với những biểu hiện sa sút về tư tưởng chính trị, vô trách nhiệm, vụ lợi cá nhân, vi phạm những chuẩn mực đạo đức, lối sống..."; qua đó sẽ tạo được sự thống nhất về tư tưởng và hành động cách mạng trong Đảng và toàn xã hội. Đây phải được xem là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa thường xuyên để cán bộ, đảng viên luôn giữ được vai trò tiền phong, gương mẫu của mình.

(4) Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị đã thể hiện sự thấm nhuần sâu sắc tư tưởng của Bác về đạo đức và phong cách làm việc đối với người cán bộ, đảng viên; và là sự hiện thực hóa tư tưởng Hồ Chí Minh về "Sửa đổi lối làm việc", nó có ý nghĩa quyết định đến sự sống còn của Đảng, sự tồn vong của chế độ ta. Vì vậy, để xứng đáng vừa là người lãnh đạo, vừa là công bộc, là đầy tớ thật trung thành của nhân dân, hơn lúc nào hết mỗi cán bộ, đảng viên cần phải nghiêm túc tự mình sửa đổi ngay lối làm việc theo đúng tư tưởng của Người để củng cố niềm tin đối với nhân dân, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng và nhân dân giao phó.

Thời gian dần lùi xa nhưng những yêu cầu phải sửa đổi trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" của Hồ Chủ tịch đối với Đảng, Nhà nước, đội ngũ cán bộ, đảng viên từ những năm vừa kháng chiến, vừa kiến quốc vẫn rất cần được tiếp tục thực hiện. Đó là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa thường xuyên, góp phần xây dựng và chỉnh đốn Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng mẫu mực về phẩm chất đạo đức và lối sống; có trình độ chuyên môn, nghiệp vụ ngang tầm với yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng; luôn đoàn kết, thống nhất và gắn bó mật thiết với nhân dân, được nhân dân tin yêu và kính trọng.

GÓC ẢNH ĐẸP

Vinh Hạ Long nhìn từ trên cao - *Ảnh: Nguyễn Minh Tân*

■ PHÓ TỔNG BIÊN TẬP: HỒ THỊ LAN ■ GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 16/GP - BTTTT NGÀY 4/1/2012 (BỘ TTTT)
■ SẮP CHỮ ĐIỆN TỬ TẠI BÁO LÂM ĐỒNG ■ IN TẠI XÍ NGHIỆP BẢN ĐỒ ĐÀ LẠT
GIÁ 3.500đ